

مسعود پیژنی؟

ملی اقل کہ ملی خاین؟

جنرال رحمت اللہ صافی

سہ مسعود

لیکوال: جنرال رحمت اللہ (صافی)

دو پیژنی

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه:

ليکنه گرانه او لوستنه آسانه وي، ليکوال نشي کولای چې د ټولو لوستونکيو په زړونو او فکرونو برابر وليکي. کره کتنه په هره بڼه ليکنه بيا هم په ډيره آسانتيا کيدلای شي، خو که په اخلاص او په ښه نيت وي خوشحاليږم.

هره ليکنه دوه مخي هنداره ده چې پر يوه مخ يې د ليکوال ليکنه ښکاري او پر بل مخ يې د ليکوال شخصيت ښايي. ليکنه د امکاناتو په اندازه رښتينې وي او کرکه، کينه، غرض او تعصب ونه لري.

د حقايقو پر څرگندولو سترگې پټول ستره گناه او په ملي مسايلو کې ملي خيانت دی، بس دی چې تر اوسه پرانده او کاته پاتې وو. اوس به راشو هغه څه ته چې ما يې د ليکلو تابيا کړې ده.

که څه هم چې جناب احمد شاه مسعود اصلاً د تاجکستان د پارديا دی خو په پنجشير کې استوگنه کوي، مسعود په بازارک کې د جنگلک، په پنجشير کې د بازارک، په شمالي کې د پنجشير، په افغانستان کې د شمال او په بهر کې د افغان په نامه يادېږي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

@Greater_Afghan_Library93
@Greater_Afghan_Library_Group

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : مسعود وپېژني

مولف : جنرال رحمت الله «صافي»

څېړونکي : بڅپله

کمپوزر : مجيب الله

د چاپ شمېر : ۵۰۰ ټوکه

د چاپ ځای : لومړی

د چاپ ځای : پېښور - پاکستان

څمکنی بشپړتیا ته رېښتینی دي، د بهرنیانو د گټو له پاره کار نه کوی، د چا گوداگي او لاس پوڅی نه دی، د مرکزي نظام (ملي اوږدو) او ملي ادارې (حکومت) طرفدار دی او دا يې هیله ده چې غواړي د افغان په صفت په افغانانو پاچایی وکړي نو خدای شاهد دی چې زه به يې تر پایه تر څنگ ولاړ وم. مسعود افغانستان د شخړې د لمرې کولو له پاره فورمول نه لري. له بده مرغه داسې لوبې يې پیل کړي چې هغه ته نژدېوالی ستره بدنامی وگرځيدله.

په داسې عصر او زمان کې چې زموږ تاریخي نړیوال دښمن هیوادونه لگیا دی یوځای کیږي او خپلې ملي گټې پلټوي. مسعود د بهرنیو شبکو په لسانه افغان وژنی او د افغانستان توتیه کیدل غواړي. نن سبا په ټوله نړۍ کې ژبه، قوم او نژاد پرستی مخ پر مړه کیدو ده، تور و سپین، کافر و مسلمان یوځای په برابر و حقوقو ژوند کوي خو مسعود ژبه، قوم او نژاد پرستی پیل کړي او غواړي چې د افغانانو پخوانی ورورۍ پردښمني بدله کړي.

پنجشیریان چې د هېواد په گوټ گوټ کې د کار و روزگار له پاره آزاد گرځیدل مسعود له لاسه یې موجه له هزاره گانو، ازبکو او پښتنو سره په دښمنۍ اخته شول، سبا به مسعود نه وي خورده نادودې به پنجشیریانو ته پاتې وي.

لکه څرنګه چې مکروب په کمزوري بدن کې لار پیدا کوي، جاسوسی شبکې هم ست عنصره کسان گوري چې مات لاس غوندې ددوی پر غاړه

د هر انسان ښه او بد د هغه تر پیژندنې وروسته څرګندېږي. جناب مسعود یوه نړیواله پیژندل شوې څیره ده، د هغه ښه نوم د ټولو افغانانو له پاره ویاړ او بد نوم یې د جرم او گناه په اندازه د ټولو افغانانو له پاره شرم او خجالت دی. د شاه شجاع یا کارمل په اړه هیڅ افغان، پښتون، تاجک، ازبک و هزاره نشي ویلای چې هغوی افغانان نه وو او یا موږ افغانان نه یو. په دې لیکنه کې له ماسره نه سند شته نه زیات او نه پرې قضاوت کوم، زه هغه څه لیکم چې د مسعود په اړه نورو لیکلی او د اسنادو پر بنسټ قضاوت د افغانانو کار دی. قاضی او څارنوال په خپله افغان دی.

دلته په تفصیل سره د اسنادو لیکنه گرانه او ناشونې ده نو ځکه یې لنډیز لیکم، که څوک غواړي چې تفصیل وگوري آر کتاب یا لیکنی ته دې مراجعه وکړي.

مسعود ته لاره خلاصه او څرګنده ده، که پر اسنادو نیوکه لری او فکر کوی چې پاک نه دی نوزه مخکې دی راپسې، په نړیواله محکمه کې به شاکی او عارض شي چې ځان پاک کړي، او که دا کار ونکړي نو د چوپټې مانا رضا ده چې نوم به یې د اسنادو له مخې په تاریخ کې ثبت او پیغور به یې افغانانو ته پاته شی. زه په ډېره ایماندارۍ اوداډ وایم چې ښاغلي مسعود ته زما اخلاص تر بل هر چا ډیر و. هغه وخت چې د روم قیصر سنا ته روان و چې جمهوري نظام پر شاهي نظام بدل کړي، لومړی گوزار خپل زوی پرې وکړ او په ژاړې ورته وویل چې پلاره ښه پوهیږي چې راته گران یې خو روم تر تاهم ډېر راته گران دی. که زه پوه وی چې مسعود د افغانستان

څړيدلى وى. په ځان متكى او يا شخصيته كسانو سره كار نه لري كه څه هم د داسې كسانو په اړه ليكنه زما له پاره وړ نه ده خو خبره غټه ده او د هيوادوالو حق هم ډير دى چې سترگې يې وغړيږي.

زموږ هيوادوال بايد ورور ورو ښه او بد، تور و سپين، دوست و دښمن، صادق و خاين، ټگان- گندم نماى جو فروش- او سپينه او گنده هگى وپيژني چې دا كار زموږ ټولو دى.

درنو لوستونكو! هر څوك چې ياست او هر چيرې چې ياست كيداي شي چې هر څه ولري خو چې وطن نه لري هيڅ نه لري، پوره شل كاله ستاسو په وطن كې اور دى، څوك چې څه وايي د هغه خوله مه بنده وي څوك چې څه ليكي د هغو لاس مه نيسي، د جنايت كارانو پر جناياتو د پردې اچولو ملاتړ مه كوي.

د اور په لمبو كې زنداني هيوادوال! پر ما او تا حق لري چې آواز يې پورته كړو، ښه خو نشته خو بدو ته به په ډاگه بد وايو. كه څوك پر احمد بد وايي او بل د هغه د دفاع او براءت پر ځاى پر محمود بد وايي دا ستاسو تر منځ تېكړونه كه په خوله وي يا قلم، د وسلې غونډې په خپله كورنۍ جگړه ده.

يو ځل بيا هيله كوم چې خپلې لهكې كلكې كړي او شريفانه مبارزې ته د بېشرفانه اعمالو پر ضد دوام وركړي ترڅو د هېواد و د هېوادوالو په ژغورلو كې لږ يا ډېره ونډه ولري.

د مسعود لنډه پيژندنه:

د مسعود كورنۍ د تاجكستان د پار دريا خانان دى چې پخوا راغلى او اوس د پنجشير په بازار كې استوگنه كوي، د كورنۍ گڼ شمېر مشران يې په اردو كې منصبداران وو ښه درنه او محترمه كورنۍ ده، پلار يې مرحوم ډگروال دوست محمد خان ډير ښه او درون شخصيت و. ددوى په كورنۍ كې اخلاقي نيمگړتيا نه وه، ددوى كورنۍ په پنجشير كې سيمه يزو پنجشيري مشرانو انډول نوميالى او اغېزناكه نه وه ځكه چې ډېر ژوند يې په كابل ښار كې تېر شوى دى.

د مسعود په اړه د پاكستان د كورنيو چارو پخوانى وزير جنرال نصير الله بابر په «نواى وقت»، انتونى پويس په «ايشيا ويگ» او جنرال گروموف په «سري ليكې په افغانستان كې» ليكلي دي چې گډ لنډيز يې وړاندې كېږي:

مسعود له انجنيرۍ پوهنځي نه د يوه اخواني په توگه د محمد داود خان په فشار له نورو اخواني ملگرو سره پاكستان ته لاړ. مسعود د ذوالفقار علي بوتو د صدارت په وخت كې د جنرال بابر تر څار لاندې پېښور ته نهېژدې چراپ كې د كومانډو او ځانگړيو ځواكونو د بنسټونكي تر لارښوونه لاندې د ترور، سبوتاژ، رنځگولو، ژرورولو، حملې او نورو چارو زده كړه وكړه. په دې هكله بابر وايي چې مسعود او حكمتيار د نورو په پرتله غوره وو. دوى په پاكستان كې وسله وال و سمبال او افغانستان ته د رنځگولو او د حكومت ضد هڅوله پاره وليږل شول چې كړكېچ جوړ كړي.

دلته موخه داده چې شراب او نجلۍ د انتلجنس شبکو د «بلک میل» کولو
ډیرې اغېزناکې او غوره وسیلې دي. ایوان شمیلوف وايي چې احمد شاه
مسعود څه موده د ماسکو په اکاډمۍ کې له جنرال ویرینکوف سره
یو محال ځانگړیو زده کړو په کورس کې یوځای و او د جنرال ویرینکوف د
زیردینې په څانځنه کې یې ښې ډیرې ډالۍ هم راوړې وې. هرڅوک حق لري
چې د قانون په چوکات کې هر چیرته لار شې خود مسعود تگ پاکستان و
منځني ختیځ ته، د افغانستان د قانوني دولت پر ضد د تروریزم زده کړه او
د بهرنيانو په گټه چورلیدل ملی خیانت دی. په جهاد کې روسیې ته تگ،
زده کړه او لیدنې کتنې هم ملی خیانت دی، نورې ډیرې خبرې هم شته چې
په اسنادو ورته افشا، او رسوا کېدای شي.

د احمد شاه مسعود شهرت:

په افغانستان کې چې د کمونیستانو او شوروي ځواکونو پر ضد جهاد
پیل شو ورسره سم د احمد شاه مسعود نوم را اوچت او خپور شو. په
پاکستان کې د مسعود رنگین عکسونه پر دوکانونو، د مهاجرو پر کمپونو
ښاري ترانسپورت لکه رکشا، تکیسی موټرو، او ښاري بسونو او لاریو
باندې وزرول شول.

چا «شیر پنجشیر» او چا هم «عقاب پنجشیر» یاد او د B.B.C تر
دې د مسعود له پاره ډډوړې ووهلې چې نړیوالو ته یې داسې وښودله چې
د مجاهدینو، از مسعود او د پنجشیر مانا افغانستان دی. که مسعود نه

جنرال بابر دغه پروگرام د خپلو کارنامو یوازې ستر بریالیتوب بولي.
د همدغو گروپونو د ښکونکیو چارو له امله د محمد داود خان حکومت د
بوټو د حکومت تر گواښ لاندې راغی چې بوټو یې اټکل کولای نه شو،
وروسته تر هغې چې اخوانیانو د محمد داود خان د حکومت پر وړاندې
ماتي وخوړه مسعود د پاکستان له لارې منځني ختیځ ته لاړ او په مصر او
نورو هېوادونو کې د دوو نیمو کالونو ډېر پاتې شو، د هغه ځای له
اخوانیانو سره اوسیده او هلته یې هم زده کړه او عملیات وکړل.
له فلسطینیانو سره یې د اسرائیلو خلاف جگړو کې هم برخه اخیستې
ده. پر ۱۹۷۸ کال مسعود بیا پاکستان ته راغی او له استاد رباني سره په
جمعیت اسلامي کې یوځای شو.

مسعود په خپل ورځنی ژوندانه کې د اسلام پرهان منل خو له خپلو
ډیرو نژدې ملگرو سره یې یوځای شراب هم څښل.

د مسعود له د فرانسوي نجونو ترمنځ دوه اړخیزه مینه میلان ډیره وه.
فرانسوي نجلۍ ته لوی ویاړ و چې د هندوکش په غرونو کې د یوه اتل په غیږ
کې ولویږي او مسعود ته هم د نعمتونو کفران گران و. ویل کېږي چې یوې
فرانسوي نجلۍ په دې هکله کتاب لیکلی او د مسعود نه بچۍ هم لري. دا
دوې پورتنۍ خبرې ډیرو کسانو په اند کوم ملی ارزښت نه لري.

که ددغو پېښو تر شا د کاسې لاندې نیم کاسه نه وي او کرکېجنې
پایلې ونه لري، نوزه هم کوم ارزښت نه وړکوم، ځکه هیڅوک پرېښتی او
ملایکې نه دي، انساني او بشري غوښتنې لریا ډیرې هرڅوک لري.

وی نو جهاد و مجاهدین او که پنجشیر نه وی نو افغانستان نشته.

ما په هماغه مهال له B.B.C سره په مرکه کې ویلی وو چې زموږ هندوکش و سپین غبر پوځي اکاډمی دی چې د مسعود په شان جنرالان یې روزلی دي. احمد شاه مسعود افغان دی، زموږ ورور دی خو موږ د مسعود په شان په سلگونو قوماندانان لرو او پنجشیر هم په لوی افغانستان کې یوه غرنۍ ولسوالۍ ده چې د ټول افغانستان مانا نه ورکوي. تاسې ته ښایي چې د مجاهدینو نورو قوماندانانو او د افغانستان نورو سېمو ته هم پاملرنه وکړئ.

پنجشیر د هندوکش سهیل او د پروان په ولایت پورې اړوند دی. د احمد شاه مسعود د آر سېمه د کابل - سالنگ لویه لار او بیا د بگرام هوایی ډگروو.

زده یر خوښ وم چې مسعود به د سالنگ لار د شورویانو د کتارونو پرمخ بنده ساتی او د گلپهار و کوهدامن پر لوري مسعود او د کوه صافی له خوا به شهید مولوی شفیع الله د بگرام پر هوایی ډگر گډه او پر له پسې جگړه کوي. یوه ورځ د افغانستان له پاره د کمیتی له مشرې کړنکې سره د مولوی شفیع الله لیدنې ته جلوزو کمپ ته لاړم، مولوی شفیع الله ته مو چې دغه خبره یاده کړه چې دی او مسعود ولې په گډه پر بگرام جگړه نه کوي؟ هغه راته په خدا سره وویل چې زه خو پر مسعود ستړی شوم اوس ستا واز دی ته هڅه وکړه. زه خو له کده صافی نه چیرته نه ځم، زما ځای او جهادی سېمه څرگنده ده. احمد شاه مسعود دې خپلې سېمې ته راشي او د یوه غټې

و نومیالی قوماندان په توگه دې په خپله سېمه او ولایت کې جهاد وکړي. میاشتي او کلونه تیر شول، د سالنگ لویه لار بنده نه شوه، پر بگرام جگړه ونه شوه او اند یو ځل له پاره هم مسعود گلپهار ته چې د پنجشیر ور دی خپل سر راښکاره نه کړ.

نومونه ډیروو، ستاینې او تبلیغات ډیروو، خود بري څرک نه لگېده. د انگریزانو او فرانسویانو مرستې مسعود ته روانې وې. پر کال ۱۹۸۵ د افغانستان شمالي برخه د تالابرفک له نومیالی قوماندان باز محمد خان سره لاړم، ما غوښتل چې عمومی حالات وڅېړم، د قوماندان باز محمد او سید منصور نادری ترمنځ روغه وکړم او نادری و هڅوم کړم چې د کمونیستانو او شورویانو پر وړاندې د جهاد په لیکه کې ودریږي او د کمونیستی حکومت د ملیشو له مشرتابه نه لاس واخلي. له باز محمد خان سره تر روغې وروسته، هغه خپل معاذیر بیان کړل او د خبرو په ترڅ کې یې یاده کړه چې د احمد شاه مسعود له پاره پوره اکمالات هم کوي زما سودا او پوښتنې ډېرېدې، کله به د مسعود غیر له تخار او کله به له بدخشانه پورته شو. د مسعود کړه وړه د جهاد د لویو موخو سرچېه وو. موږ به له سر بریدونو او ځنډو د جگړو له پاره منځیو ته نژدې کیدلو، خو مسعود له منځیو نه ځنډو ته تلو. تر پایه یوه نه شوم چې د ښاغلي احمد شاه مسعود د شهرت لاملونه څه وو.

موږ د کنړو، سگرما، پکتیا او پکتیکا په هر عملیات کې د عملیاتو په پرتله له لسونه تردود و. ورې مجاهدین شهیدان ورکړي دي. په هر

عمليات کې يو يا دوه قوماندانان هم شهيدان شوي دي. که تاسې لوستونکي په ميرانشاه کې يوازې د ښاغلي مولوي جلال الدين حقاني د شهيدانو اديره وگوري پوه به شئ چې د شهيدانو شمېر د مسعود له اجيرانو نه ډير دی. که د پېښور په ناصر باغ او کچه گړي کې د شهيدانو اديرې وگوري هک بک به شئ، د ننگرهار و پکتيا د لومړيو کلونو ټول قوماندانان شهيدان شول. غټ واړه، ټول دويم پړاو قوماندانان دي او همداسې په ټول افغانستان کې. د جهاد په ټولو کلوکې د مسعود پوزه وينه نه شوه. ما يې د قوماندانانو شهادت له روسانو سره په وسله واله جگړه کې نه دي اوريدلي، په يوازي شئ چې زما عقیده پيدا شوه هغه په غرونو کې د مسعود چټکه تېښته ده. نورو قوماندانانو د دښمن روغې لواگانې ونيولې، ټانکونه، درنې وسلې، د توغندي، اواز راز الوتکې يې ونيوې خو کابل تر راتگه پورې احمد شاه مسعود ټانک نه بيژاند، يوازې دله ډنډورو نه جوړ شوي زمرې او عقاب و چې د پښتنو پر ضد د انگرېزانو او روسانو له خوا جوړې شوي وې چې نه يې لامل لاره او نه هم لاسوند.

له مسعود نه زما ښې هيلې او غوښتنې:

د جهاد له پيل سره چې په پېښور کې کمشنر عبداللّه د تنظيمونو مشران وټاکل ورسره سم ښې او بدې انگازې خپرې شوې او رنگارنگ انگېرنې کېدې.

تنظيمي مشرانو ويل چې دا کار ځکه وشو چې افغانستان ډير غرنی

اولوی هېواد دی، بېلابېل قومونه لري او په قبایلي دود و دستور ژوند کوي. ددغو وگړيو ملي پاڅون او تريوي قوماندې لاندې سمبالول ناشوني دي نو ځکه تنظيمونه ډېر شول.

بله غوره خبره دا ده چې که يوه يوگړې اداره او قومانده وي کېدای شي چې دښمن يې سېوتاژ او له ماتې سره مخامخ کړي، خو په ډيرو تنظيمونو کې دا کار ناشونی ښکاري. کېدای شي د پاکستان اټکل دا و چې که يوه يوگړې اداره او قومانده وي نو ملي افغانی ښه به خپله کړي، خپله خپلواکي به وساتي او د پاکستان له ادارې او اغېز نه به ځان ويايي.

افغانی نظر دا و چې د جهادي گڼ شمېرو تنظيمونو له لارې زموږ په هېواد کې د بې اتفاقي او خپل منځني دښمنيو ته داب کيښودل شو. پاکستان به تنظيمي مشران د سکه او ناسکه په ښو کله يواو کله بل ځانته لرې او نژدې کړي. دوی به هم د خپلو تنظيمونو د ستونزو د لرې کولو له پاره دومره د پاکستان لاس پوڅي شي چې خپله ملي پېژندگلوي به له لاسه ورکړي.

ډيرو افغانانو ته پوښتنه وه چې که ډير او گڼ شمېر گوندونه ښه وي نو جنرال ضياالحق يې ولې په پاکستان کې نه پريريدي، او که بدوی نو موږ ته يې ولې ډير کړل؟

حقيقت دا شو چې د جهاد قوماندې بشپړه د پاکستان په لاس کې وه د تنظيماتو مشران يوازې امرمنونکي وو نه امر کوونکي. په هر حال، هرڅه چې وو هغه تير شول او نتيجه مو د سر په سترگو وليده.

ما د يوه لوستی او کارپوه مجاهد جنرال په توگه د پيليزو پړاوونو پرځای پر وروستيو هغو اندېښنه کوله، زما له پاره له هماغه پيل نه تر اوسه د ادارې يا حکومت جوړولو اهميت نه لاره. زه په خپله تر اوسه او په گانده کې تر هرڅه نه مخکې د يو موټي نظام يا يولاسي ځواک يا اردو پلوی يم. له همدغه امله چې د جهاد بيا ژوندی کولو له پاره په وروستيو کلونو کې د قوماندانانو سراسری شورا جوړه شوه، زه د زړه له کومې خوښ وهيله من شوم.

تل مې فکر او سوچ کاوه چې موږ هم بڼايي د مصر، عراق، سوريې، ليبيا او ځينو نوځو هېوادونو په شان د پوځي انقلابي شورا لار غوره کړو.

د رباني پرځې جمعيت د ځينو قوماندانانو پرمخنيوي سربېره هم د مولوی جلال الدين حقاني په هلو ځلو د ډېرو پښتو ژبيو قوماندانو له خوا مسعود د شورا مشرتابه مقام ته وټاکل شو خو بيا هم د ټولنيزې اړتيا له مخې حقاني مشر شو. په درېيمه سراسری شورا کې چې د نجيب نسکوريدل هرومرو او نژدې ټيکاريدل ما د لويو قوماندانانو د پښځلس کسيز انقلابي کميسيون پلان جوړ کړ، په دې کميسيون کې چې محرم و، يو ځل بيا د حقاني په خوښه مشر توب مسعود ته ورکړ شو.

زما موخه دا وه چې د نجيب له پرځېدو سره سم به دغه انقلابي کميسيون د چارو واگي تر لاسه کړي او تر هغې چې په ټول هيواد کې سوله، سمون و واکمنی ټينگه نه وي مشران دي نه راځي او پرې يې نه ښودل شي چې لاس وهنې وکړي. دغه پلان و وړاندېځ د مسعود له خوا و نه

منل شو. په کابل کې مې بيا ورته ياده کړه چې ددې بې موخو جگړو د پای ته رسېدو يوازېنې لار د قوماندانانو سراسری شورا راغوښتل دي، بيا يې زما خبرو ته غوږ ونه نيو.

په درېيم ځل مې ورته وويل چې د کابل د ادارې له پاره دې تر خپله مشرۍ لاندې د کابل د قوماندانانو شورا جوړه کړي بيا نو حکمتيار او نور ځواکونه نه نشي کولای چې د ملی مجاهدو ځواکونو پر وړاندې خنډ شي، دا ځل يې هم غوږ ونه گراوه. ما د زړه له تله غوښتل چې د مسعود په مشرۍ ملی نظام يا اوږدو جوړښتي چې د هغه په ملاتړ يوگړې اداره يا حکومت منع ته راشي، يو ځل بيا وایم چې دا هيله زما له مسعود نه کيدله. څو څو ځله مې تشويق کړ چې ننگرهار، پکتيا، پکتیکا او د هېواد نورو مهمو ځايونو ته لاړ شي او له قوماندانانو سره خپل نژدې اړيکې وساتي خو پرده يې اغېر ونه کړ. زه هم ورو ورو گيله من او نا اميده شوم، کله مې فکر کاوه چې مغرور دی، کله مې سوچ کاوه چې نه پوهيږي، او کله مې دا فکر کاوه چې په غرونو کې ستر شوی دی د سمې، هواري او د ښارونو په ژوند بلد نه دی.

مسعود وعده خلافت و، نه يې غوښتل چې په دفاع وزارت کې کارونه جوړ او برابر شي، هرې خوا ته يې لاس و پټې اچولې، له کابل نه يې ډيري وسلې او مهمات پنځشير ته ولېږدول.

ما څو څو ځله د ډاکټر عبدالله او جنرال وردک په مخکې ورته ياده کړه چې اوږدو جوړول غواړي او د وزارت ادارې چارې ورسره جوړ شي. خپل کارونه له پلان او وخت سره برابر او سم کړه. په شخصي توگه مسعود تر بل

هر چا زما ډېر درناوی کاوه، هغه پوه چې زه ورته رېښتینی یم خو کړنلار یې جلا وه چې زه نه پوهیدم خواندېښنه مې مخ پر ډېرېدو وه. دریانی د استوگنځی نه دراوتلو پر مهال مسعود ماته وویل چې بېرته کار نه ده خومره چې مهال تیریری په هماغه اندازه گټه لري. مانا دا چې مسعود غوښتل چې له پېښو نه پرله پسې لری وال داستان جوړ کړی چې کټ مټ یې همداسې وهم کړل.

له مسعود نه پوښتنې:

زه له درنو لوستونکو نه هیله کوم چې پوښتنې په څیر وگورئ او بیا د ښاغلی مسعود په اړه لیکل شوی اسناد ولولي. دا به هر چاته څرگنده شی چې د پوښتنو ځوابونه ټول په اسنادو کې شته، کله چې لوستونکي ډاډ شي بیا پر مسعود قضاوت کول ډیر آسان کار دی. په خپله به هر څوک حکم او فتوا ورکړی چې مسعود ملی اتل دی که ملی خاين؟!

که موږ په قضاوت کې ژبې، قوم او نژاد ته مخه کوو او په حقایقو سترگې پټه وو ما نا یې دا ده چې موږ د خپل شخصیت غله یو، زه عینی شاهد یم چې په افغانستان کې د کمونیستی په تور خلکو خپل زامن او وروڼه په سزا ورسول. په افغانانو کې یوه دودیز آر چې که په ډیره غوره پېښه کې د یوې کورنۍ تورن غړی د بل چا له خوا په سزا ورسیري هغې کورنۍ ته تر پایه بدنومي او پیغور پاتې کیږي، او که په خپله یې په سزا ورسوي هر څه له منځه ځي.

زه د مسعود له خپلوانو او پلویانو څخه هیله کوم چې د خپل عزت، درناوی او شخصیت له پاره پر مسعود ناپېیلې فتوا او حکم وکړي، هره پوښتنه ځانته جلا څېړنه او سپړنه غواړي چې بیا به نو خبره لویه او کتابونو ته ورسیري. زه دا کار لوستونکو ته پرېږدم چې په خپله پېښې وڅېړي او وېې شي. د بیلگې په توگه: د سالنگ لویه لار د روسانو پر مخ ولې او د څه موخې له پاره بنده نه شوه او اوس د طالبانو پر مخ ستر ستراتیژیکي پلونه ښکاري او لاره بنده شوه؟ ددې خبرې د څېړنې له پاره خامخا اړتیا ده چې د مسعود اصلی څیره وپېژنی، که پوښتنې له اسنادو سره یوشان نه وي نو بیا لوستونکيو ته اړنگ پیدا کوي، او که یوشان وي د لوستونکيو مېړانه او زړورتیا غواړي چې پرېکړه وکړي.

۱- ولې احمد شاه مسعود له پیل نه تر پایه د سالنگ لویه لار د روسانو پر مخ ونه تړله؟

۲- ولې مسعود څه نه وېل چې روسانو خپله لویه او کرکېڼه تنگڅه «محاصره» پر ننگرهار، پکتیا، او پکتیکا راوسته؟

۳- دغه ځانی او مالی تباهی چې د افغانستان په سهيلي سیمو کې د روسانو د تېریو له لاسه وشوې آیا مسعود ددې څرنگه جاج اخلي؟

۴- ددې پر ځای چې مسعود ځان د افغانستان کونج (تخار او بدخشان) ته ویاسي، ولې په خپله ولایتی سېمه (پروان وکاپیسا) کې نه اوسېده؟

۵- ولې یې پر بگرام چې د روسانو ټول هوايي عملیات له همدې اډې نه کیدل ان یو دز هم ونه کړ؟

۶- هغه مهال چې د قوماندانو دویمې سراسرې شورا پرېکړه وکړه چې په ټول افغانستان کې یو مهال عملیات پیل شي، لویې لارې بندې شي، او هڅه وشي چې مجاهدین د ولایتی منځنیو خواته نژدې شي، ولی مسعود دغه پلان ونه مانه او په خواب کې یې وویل چې وخت لا ډیر دی موږ باید له لرې ځنډونه پیل وکړو.

۷- که مسعود یو جنگی قوماندان و ولې یې د نورو قوماندانو په سلو کې لس شهیدان ورنه کړل، نه یې په خپله پوزه وینې شوه او نه یې کوم قوماندان شهید شوی دی؟

۸- ولې یې د انقلابي شورا د پلان او جوړښت وړاندیځ ونه مانه؟

۹- ولې یې په کابل کې د قوماندانو شورا راونه بلله؟

۱۰- ولې یې د کابل د قوماندانو ولایتی شورا جوړه نکره؟

۱۱- د مسعود د نړیوال شهرت لاملونه څه وو او په دې لاره کې چا لاس لاره؟

۱۲- د انگریزانو او روسانو له خوا د پښتنو پر وړاندې د مسعود په کارولو کې د هغوی تاریخي او اوسنی موخې او غوښتنې څه وې؟ او بیا په دې کار ده څه گټه لرله؟

۱۳- ولې د انگریزانو د افغان سپورت کمیټې پښتنو مجاهدینو ته یو تابلېت یو کاپسول، یوه شری د مرستې په نامه ورنکړه او څه چې یې لرل مسعود ته یې ورکول؟

۱۴- ولې د انگریزانو او فرانسویانو د شبکو غړي ان یو ځل د پښتنو سیمو

ته رانه غلل یوه شپه یې د پښتنو مجاهدینو په مرکز ونو کې ونکړه خو د چترال په لاره یې له مسعود سره بستری اچولې وې؟

۱۵- ولې یې یوه پښتنو قوماندان ته د خپل ټیټوبل نوم ورنکړ چې ددغه ویاړ وړ یوازې مسعود وگڼل شو؟

۱۶- مسعود چې په پیل کې د پرچمیانو، د دوستم د کمونیستي ملیشو او د مزارې د وحدت د ځواکونو په ملتیا د کابل ښار ته ننوت، ولې یې له هغوی سره په جگړه لاس پورې کړ؟

۱۷- له مخالفینو سره د جنگ آشتی، جنگ آشتی موخه څه وه؟

۱۸- مسعود ولې په کابل کې د جگړو د اړوندوالی پلوي و؟

۱۹- مسعود ولې هڅه کوله چې په پکتیا کې مولوي منصور د مولوي جلال الدین او په ننگرهار کې حضرت علي او نور د شمالي خان پروړاندې په جگړه اخته کړي؟

۲۰- مسعود ولې په کندهار کې د پیسو په ورکولو د قوماندانو ترمنځ خپل منځی جگړو ته لمن وهله؟

۲۱- مسعود ولې له پنجشیر نه د وسلو د پېو او گدام جوړ کړی و؟

۲۲- مسعود ولې کابل ته له راتگ سره سم په جبل السراج کې کارونه پیل کړل او له لومړۍ ورځې نه یې افغانستان ته په ډېرو کوچنیو سترگو کتل؟

۲۳- مسعود ولې د ترانزیتی لارې او گاز پایپ لاین مخنیوی کوي چې له افغانستان څخه تیر شي؟

د مسعود په اړه د لیکل شوو اسنادو لنډیز:

۱- احمد شاه مسعود په پاکستان کې د کوماندو یا چریکی جگړو په زده کړه کې د خپلو نورو ملگرو په پرتله تکړه وو. مسعود ډېر غوښتل چې په افغانستان کې د ټولنیز امنیت د له منځه وړلو له پاره د جمهوري دولت پر وړاندې وړانکارۍ لاس پورې کړي.

(جنرال نصیر الله بابر - نوای وقت - پېښور.)

۲- مسعود د پوځي پوهنتون پر ځای د انجنیرۍ په ټولنیز تخنیک کې داخل شو. زده کړې یې نیمگړې پرېښووې؛ له نورو اخوانیانو سره پاکستان ته لاړ او هلته پېښور ته نژدې د کوماندو ځواکونو په اډه چرات کې د نصیر الله بابر تر څارنه لاندې د (ISI) له پروگرام سره سم د ځانگړیو جگړو د ښوونکیو له خوا په لومړۍ پړاو کورس کې ونیول شو.

جنرال بابر صدراعظم بوتو قانع کړ چې ښایي دغه گروپونه وسله وال اوسمهال شي او افغانستان ته د ترور، سپوتاژ او نورو وړانکارو له پاره ولېږل شي او له دې لارې د افغانستان دولت وگواښل شي، بوتو او بابر د دغه کار له گټورو پایلو نه خوښ وو.

مسعود تر څو بریالو عملیاتو وروسته له دیر شو کسانو سره پنجشیر ته لاړ چې وگړي د دولت پر وړاندې بلوا ته وپاروي، هغه وخت چې ده

له دولت سره په جگړه کې ماتې وخوړه، له دیر شو تنو نه یې نیمایي له لاسه ورکړل او بیرته پاکستان ته لاړ. (انترنېټ: برس ایډیا ویک په جیل السراج کې)

۳- احمد شاه مسعود د انجنیرۍ د دویم ټولگي له پایته رسولو نه مخکې له نورو اخوانیانو سره پاکستان ته وتښتید، په پېل کې د حکمتیار نژدې ملگری و وروسته د ښمنان شول.

مسعود چې په پنجشیر کې د دولت له لاسه ماتې وخوړه بیرته پاکستان ته لاړ، په پاکستان کې له حکمتیار سره د ښمنۍ له امله مصر ته لاړ. دوه نیم کاله د منځنۍ ختیځ له اخوانیانو سره اوسېده او د ځانگړیو جگړو زده کړه یې وکړه، او له فلسطینیانو سره یې هم په جگړو کې برخه اخیستله.

پر ۱۹۷۸ کال مسعود پاکستان ته ستون او د رباني په جمعیت اسلامی کې ورگډ شو. مسعود ډیر ځان غوښتونکی دی، او ظاهراً اسلامی احکام پر ځان مني خو د خپلو نژدې ملگريو په منځ کې یې شراب څښل. (مړې لیکرې په افغانستان کې د روسی پوځ قوماندان ب- گروموف)

۴- د انگلستان له انتلجنس شبکې M16 سره په اوومه لیدنه کې د شبکې مشر وویل چې موږ مسعود ته ډیره پاملرنه لرو، له هغه نه به «تیتو» جوړ شي.

سانډيگول ته چې د وحشیانو پر ځمکه پټه وسله ده دنده ورکړل شوه چې د مسعود فلم جوړ کړي، وروسته بیا M16 مسعود د امریکې جاسوسی دستگاه CIA ته وروپېژاند او د سانډيگول جوړ شوي فلم

بې هم ورته ورکړ چې د CIA ملاتړ ورسره شي.

(ستره لویه - سانډيگول ريجارډ گات)

۵ - احمد شاه مسعود د هندوستان له جاسوسۍ شبکې RAW سره نژدې اړیکې لري. (د الصبح ۱۴۸ مه گڼه)

۶ - له ماسکونه د بېرک کارمل راتگ مزار ته او د مسعود د دوستم ترمنځه ائتلاف جوړول. (شب های کابل - جنرال عمرزی)

۷ - جمهور رئیس ډاکټر نجیب الله او د دولت له ادارې سره د مسعود نژدې اړیکې د سازا د مشر محبوب الله کوشاني او عبدالحمید محتاط په هڅو. (کریاس پوښهای برهنه پا - ډاکټر محمد حسن شرق کمونستی رژیم صدراعظم)

۸ - د روسانو او جمهور رئیس ډاکټر نجیب الله په لارښوونه د سیدجعفر نادری او مسعود ترمنځ تړون چې احمد شاه مسعود به پر دولت او روسی ځواکونو پر غږ نه کوي، او سیدجعفر نادری به مسعود ته پوره او سم اکمالات کوي. (کریاس پوښهای برهنه پا - دکتور محمد حسن شرق)

۹ - د ډاکټر نجیب الله له کمونستی جمهوري صدراعظم ډاکټر محمد حسن شرق نه د ماسکو په رسمی لیدنه کې گورباچف و غوښتل چې شمالي افغانستان دې خپلواک شي او د هغه مشري دې مسعود ته ورکړل شي ځکه چې مسعود دغه شی غواړي او د شمالي برخې د ریاست هیله لري. (کریاس پوښهای برهنه پا - ډاکټر محمد حسن شرق)

۱۰ - د افغانستان د وېش دهڅو مجرمین رښایي او مسعود دی.

(دکتور امیریار)

۱۱ - روسیان او هندوستانیان د خپلو گټو له پاره د رښایي له نامشروع ادارې سره د جهاد د وخت د تړونونو پر بنسټ مرسته کوي.

(د روسی سیاست په افغانستان کې ۱۴ بروس ريجارډسن)

۱۲ - روسانو په افغانستان کې د پخوانی تزاری تاریخ د میتودو او اصولو نه گټه مننه استفاده وکړه. هڅه یې وکړه چې ژبنی، قومی او نژادي بېلتون رامنځته کړي، کمزوری اقلیت حق وښيي او د هغه ملاتړ وکړي، د تنخا خوارو باندونو په لټه کې شول. د پښتنو په ډېرو گرو قبیلو کې چې د جرگو او شورا گانو اصول او سیستم لري بریالی نشول. که څه هم چې د ځینو سېمو یو شمېر کسان یې په بدو او په وعدو یې لارې کړل خود هغوی اغېز د قوم په سطح نه و ځکه ناکام شول. بله دا چې په پښتنو کې به وژونکي او بدچلندي ډیروي خو ملي خاینان چې کرکې او کښې ولري او هېواد وېشنه وغواړي نشته، د دغه کار له پاره یې احمد شاه مسعود چې گډه گروهه او هیله یې لرله پیدا کړ، د مسعود موندل او ښکار د کاجی بی له خوا د افغانستان له پاره ډیره زیان رسونکې پروسه او کودتا کیدلای شي.

مسعود په لوړو غرونو کې د کابل او حیرتانو پر لویه لار چې د روسانو یوازینی ځمکنی لار وه او د رس رسانی حیاتي ارزښت لاره پروت وو.

(بېنگس ۱۰ - گروموف ۱۹۷-۱۹۸ - سرې لښکرې او د روسانو سیاست په افغانستان کې)

۱۳ - پر ۱۹۸۲ کال کله چې افغانانو د شوریانو پروړاندې وسله وال جهاد پیل کړ، مسعود گټه مننه د جانگلدین او بورکی خانوف چې د روسو

«هدف» يې خپلمنځي شخړې او کورنۍ جگړه وه، لومړۍ يې په افغانستان کې په کمونيستي حکومت او وروسته يې په مسعود پلي کړل.

(د شوروي سياست په افغانستان کې د مرکزي کميټې د ۱۹۷۹ د اپرېل مياشت سند).
لاسلېکونه: «په ډېرو چارو وزير گروميکو، دفاع وزير ډيمتري يوستيفوف د کاجې ب مشر، اندرونيو او د بهرنيو اړيکو مشر بورس يونوماريس.

۱۸- مسعود له روسانو سره لومړۍ تړون پر ۱۹۸۲ کال د جون مياشت او دويم پر ۱۹۸۳ کال په فبروري کې لاسليک کړ. پر پيسو سربېره مسعود له روسانو نه درې غوښتنې نورې هم کړې وې چې هغه يې پر روسانو منلې وې:

* له شورويانو سره مخامخ ليدنې کتنې چې د کارمل د حکومت پټنه په کې نه وې.

* له خپلو د پښتو سره د جگړې په وخت کې د روسانو پوځي مرسته اړکون.

* د شمال د تاجکانو سيمو ته خپلواکي. (اوسنور ۲۹۲)

۱۹- د استخباراتو د جزو تام مشر «تور» کلينسوويچ «ته د مسعود د نيکار امله د اتل نښنې ژمنه او سپارښتنه وشوه. (روسي نځې ۱۱۳-۱۱۴)

۲۰- کلينسوويچ په خپل راپور کې ليکي چې په يوه هېواد کې ژمنې، قومي او نژادي شخړې د تل له پاره د مور په گټه تمام شوي دي. له همدغه امله زما هم ورته پام شو. ما له مسعود سره پر يوه ناپېيلې

په مرستو او وعدو دخپل قوم مشران شوي وو او بيا پر ۱۹۲۳ کال کله چې روسان خپلو موخو ته ورسيدل هغوی دواړه يې له منځه يوړل لويې پيل کړې. روسانو ته ورغی او خپل جنگي او دفاعي پلان يې له خان سره يوږ، دغه د دروغجن پلان د دردونو، مالي او ځاني تاوانو له پلوه افغانستان ته ډيرگران تمام شو چې تر اوسه لا دوام لري. (بنیگن ۱۵- هانتل ۲۵ د روسانو سياست په افغانستان کې ۲۱)

۱۴- روسان افغانستان ته د قفقاز او منځني ايشيا له مسلمانانو سره د تيرو پيښو د جگړو په اصولو لارل، خو افغان مجاهدينو د معامله گرۍ او تېرېدنې مخه ونیوه. که مسعود او وروسته بيا رباني نه وې اوس به حالاتو په روسيه او افغانستان کې بله بڼه لرله.

(بنیگن افغانستان او شوروي اتحاد مسلمانان ۲۹۲-۲۹۳)
۱۵- د قوماندان واستروتين د لښکر د استخباراتو مشر تورن فرانزکلينسوويچ ته دنده ورکړل شوه چې د پلو په ورکولو د مجاهدينو په مشرانو کې لاره او وت ومومي. د هغه ستر بری له مسعود سره تړون و. (شوفيلد ۱۱۳)

۱۶- روسانو احمدشاه مسعود ته د تړون له مخې ۳۵۰ زره امريکايي ډالره بدي ورکړه. (همدوتوف)

۱۷- ديموسايد = جينوسايد د خلکو وژل د مذهب، قوم او د بېلتنه له پاره د پوليسايد د خلکو وژل د سياسي نظرياتو له امله + ماس مرور يا په پتو سترگو يولو ژنه د افغانانو دغه درې ډوله وژنه ياديموسايد: چې موخه

لوره څوکه ولیدل، هغه غوښتل چې له خپلو هیلو سره سم د خپلواکۍ سهمه راته وښيي. وروسته بیا مسعود د شپې له خوا ماته راغی او لیکل شوی تړون مو لاسلیک کړ. د د هغه له مخې به مسعود د شوروی او د حکومت پر ځواکونو یرغل نه کوی. او د هر پیلوت چې الوتکه یې ولوېږي په هغې کې به مسعود له مور سره مرسته کوی. مور به د وسلو، تجهیزاتو او نور اکمالاتو اړه د مسعود له خوښې سره سمه مرسته کوو. (شوفیلد روسی نخې ۱۱۴)

۲۱- ۳۴۵ شمېر هوايي ځواک د نورو تنظیماتو د مجاهدینو په څپلو او ټکولو کې له مسعود سره ګډه او نژدې همکاري لرله.

(واستروتن، شوفیلد روسی نخې ۱۱۳-۱۱۴)

۲۲- د ګروال واستروتن د تورن کلینسوویچ چې د افغانانو ترمنځ د تورن فرانز په نامه یادېده له مسعود سره د استخباراتو د ټولګې پټ نوم شاملونې اېښی و.

په دغو ګروپونو کې د شوروی د پوهنتونونو زلمی فارغان وزیک و تاجک چې له افغاني فرهنگ سره بلد و او په پښتو، دری او اردو ژبو پوهیدل، شامل وو. (شوفیلد-۱۱۲)

۲۳- شوروی مقاماتو تورن فرانز کلینسوویچ ته له مسعود سره تر تړون وروسته چې دوی یې یوه تاریخي بریالی کودتا بولی ستر واکور کړ چې د مسعود سره همکاريو او اړیکو ته پراختیا ورکړی. (سودیلاتوف-۱)

۲۴- د شوروی د پوځي استخباراتو د ادارې بریالیتوب په افغانستان کې له مسعود سره مخامخ لیدنې وې.

(ایګوریارسیویچ ماسکوفسکی کمسولېچ اپریل ۱۳ کال ۱۹۹۴)

۲۵- مسعود ډېره موده پر مور پورې تړلې و. زموږ د نفوذ آرامل په افغانستان کې مسعود و، د مسعود سره موبیلې بیلې موضوعګانې څېړلې او هغه به ډېر وخت هغه څه کول چې موږ ورته ویل.

(د پوځي استخباراتو د ادارې مشر ایګوریارسیویچ ماسکوفسکی کمسولېچ اپریل ۱۳-۱۹۹۴)

۲۶- په افغانستان کې زموږ د پوځي استوګنې په ټولو کلونو کې له مسعود سره زموږ اړیکو بریالی وده موندله.

(سرې لیکرې په افغانستان کې- ګروموف)

۲۷- زموږ استخباراتو ته خورا پر زړه پورې وه چې مسعود د همکاري لپاره ځان ته رامات کړي چې په پنجشیر او شمال ختیځ کې د خونړیو جګړو د پېښیدو مخه بنده کړي. د څلویښتم لښکر د استخباراتي هڅو ټاکلې پایلې لرلې او پر ۱۹۸۲ کال خپل لوی مقصد ته ورسید.

(سرې لیکرې- جنرال ګروموف)

۲۸- د احمدشاه مسعود سره مو داسې ټینګې اړیکې پیدا کړې چې ان له افغانستان څخه د شوروی پوځونو د وتلو تر وخته په خپل حال پاتې شول. (سرې لیکرې- ګروموف)

۲۹- پر ۱۹۸۲ کال د څلویښتم لښکر د استازيو او شخصاً د مسعود له خوا یو تړون لاس لیک شو چې د هغه له مخې مسعود ژمنه کړې وه

چې په جنوبی سالنگ کې به چې دده د بې سیاله باداري سیمه وه پر شوروی کتارونو یرغل ته لار نه ورکوي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۰- مسعود خپلو وسله والو باندونو ته امر ورکړ چې د حکومتی عسکرو خلاف دې له جگړې نه لاس واخلی او خپل ټول ځواک دې د نورو مجاهدینو خلاف جگړې ته متوجه کړي.

(سري لیکري په افغانستان کې- جنرال گروموف)

۳۱- کې- جی- بی به ماسکو ته یادداشتونه ورکول چې مسعود ښایي د کابل دیموکراتیک حکومت سره د رسمی اړیکو نیولو د پاره رامات شی. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۲- مسعود دې د شوروی مقاماتو پر ځای په خپله د کابل د دیموکراتیک حکومت نه د خپلو نژدې ملگريو زندانیانو د خوشي کولو نیغ پر نیغه غوښتنه وکړي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۳- کې، جی، بی شوروی دولت ته پدېت ورکړی چې مسعود دې په افغانستان کې د اوسني رژیم د مشروعیت په اړه هڅه وکړي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۴- مسعود دې سیاسي- اخلاقي او پوځي ځانښپارنې ته اړ شي، مسعود دې خپلو ملگريو ته په خپله خوله ددې ځانښپارنې خبره وکړي چې د انقلاب ضد دې وارخطا شي، او که دا کار ونه شي نو سمدلاسه دې د هغه او د هغه دې ټپلې ورکاوې پیل شي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۵- قانونی خبره ده چې که مسعود په رښتیا د کابل د انقلابي رژیم او د شوروی قواو اود شته والی مخالف وی نو هیڅ شی د هغه دې د وروستی ماتې او یا دده د له منځه وړلو مانع نشو کیدلای.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۶- زموږ هدف هېڅکله د مسعود دې له منځه وړل او شخصاً دده نابودول نه وو. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۷- احمدشاه مسعود په خپل موقعیت ښه پوهیده چې د څه شی د کولو اجازه لری او د کوم شی د کولو له امله به یې غوږونه تاویری.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۸- کلینسوویچ بې وسلې له مسعود سره ولیدل او هغه چا چې دغه لیدنه یې برابره کړی وه شپږ لاري کاماز د بوری غنمو، وریجو او د کالیو د کې بې ورته ورکړي. (شوفیلد- ۱۱۳)

۳۹- مسعود په افغانستان کې زموږ له پاره شاتنی لار وه.

(اوگینوک ارتیوم گروویک)

۴۰- مسعود له خپلو څو تنو ملگرو سره د فرونز په اکاډمۍ کې زده کړه کوله. (۱۹۸۳- سوډیلاتوف د کی جی بی پخوانی یو مسر)

۴۱- شاملون (د ځانگړیو ځواکونو ټولې) د مسعود په همکارۍ په ډیر بري اکمالاتی کاروانونه او کتارونه د کابل لور ته راتیرول او ددوی ترمنځه ښه ډاډ و باور پیدا شوی و. (شارتین- ۱۸۰)

۴۲- مسعود د ماسکو په اکاډمۍ کې له جنرال ویرنیکوف سره یو ځای

اوسېده او د جنرال ویرنیکوف د زیربښې د غمانځنې په ورځ یې ډیرې
ډالۍ وروړې وې. (ایوان شومیلیوف ۳۲ د روسی سیاست په افغانستان کې).
۴۳- زموږ اړیکو د مسعود د گوریلاوو سره ډیره عجیبه بڼه غوره کړې وه.
د بېلگې په توګه په سمنګان کې سوله او امنیت تامین و د مسعود
افراد به له موږ سره پر زړه پوښونو باندې یوځای ناست وو او سګرت
به مو څکول. دا واقعیت وو چې د مسعود نفرو له موږ سره څه کار نه
لاره، موږ یې آرامه پری ایتنی وو خود کابل د حکومت افراد به یې
ځورول. (حسینی-۱)

۴۴- په سېمه کې دوه پایپ لاینه یو ډیزل اوبل د خاورو د تیلو تیر شوی
وو. د مسعود له سپړو سره زموږ پرېکړه شوی وه چې په هواره کې به
د پایپونو امنیت موږ ساتو او په غرنۍ ځمکه کې به یې د مسعود
افراد وساتې. په دغه کار کې موږ ورته د میاشتې څو ټنه اوږه او یو
تانکر تیل ورکول. (ایوان شومیلیوف ۳۲ د روسی سیاست په افغانستان کې)
۴۵- زموږ او د مسعود د قوماندانانو ترمنځه اړیکې دومره دوستانه او
نژدې وو چې دوی به ډلې ډلې زموږ چاوڼۍ ته راتلل او پر تمینې
مېلمستیاوې به مویول ته ورکولې. زموږ د فرقې د قوماندان او
مسعود ترمنځ د نژدې همکاريو له امله زموږ ژوند ډیر سوله یز او
یوبل ته مو ګواښ نه رساوه. (هابنما، لیبانین ویورچنکو ۱۱۵-۱۳۳)
۴۶- سید نورالحق حسینی له لومړنیو ژورنالستانو څخه و چې د مسعود او د
روسانو ترمنځ د جوړښت گزارش یې ورکړی و. (مصاحبه ۱۰ نوامبر ۱۹۸۶)

۴۷- مسعود له شوروی مقاماتو سره ژمنه کړې وه چې د نورو تنظیماتو
مجاهدینو ته به اجازه ورنکړي چې پر روسی ځواکونو یرغل وکړي.
(شبارشین د ماسکولاس ۱۷۷-۲۱۴)
۴۸- احمدشاه مسعود ابوحنیفه د لیسې تر فراغت وروسته په انجنیري کې
داخل او د اخوانیانو په موسسینو کې د ربانی، حکمتیار، سیاف او
نورو سره شامل شو. په پاکستان کې د وړانکار یو د زده کړې نه
وروسته یې د داود خان پر ضد کال ۱۹۳۷-۱۹۷۵ څو څرګندې
پېښې ترسره کړې چې وروسته بیاناکامه شول.

مصر ته لاړ او بیا د فلسطین د مقاومت تکره غړی شو او په عملیاتو
کې یې برخه لرله. په نژدې ختیځ منځنۍ ختیځ، لاتین او د ایشیا په
سهیل ختیز هېوادونو کې یې تروریستی او پارتیزانی زده کړې کړې
وې. پر ۱۹۷۷ کال له ربانی سره په جمعیت کې یوځای شو.

(د ماسکولاس ۱۹۹۲ شبارشین ترجمه - پروفیسور دکتور ابان هیلقات)

۴۹- په پاکستان کې د جهادی تنظیمونو اطلاعات ربانی د مسعود له
لارې روسانو ته ورکول.

(د روسانو سیاست په افغانستان کې ۳۷- ترجمه پروفیسور دکتور هاشمیان.)

۵۰- احمدشاه مسعود مذهبی معلومات درلودل، په تبلیغاتو کې ماهر
وو، پوځي تجربه یې لرله په جوړښتونو پوهیده پر ۱۹۷۹ کال یې په
پنجشیر کې د مقاومت ګروپونه جوړ کړل او خپل مخالفین او سیالان
یې له منځه یووړل، ربانی ته ډیر نژدې و چې په همدغو د لایلو ورته د

مسعود بلنوم ورکړ شو. (شماره ۱۷۷)

۵۱- مسعود په زمره او لاجوردو باندې د نورو واکمنۍ د مخنیوی له پاره ډېر کسان ترور کړل. دريانی په توره دوره کې د مسعود دویم پړاو کارنامې پیل شوې چې د افشارو ټولونه (قتل عام) د کوټه سنگي او د چنډولو د بېگناه ووژنی، په کابل ښار کې د خلکو پر سر، مال او ناموس تېري يې ښې بېلگې دي.

(د روسانو سياست په افغانستان کې ترجمه ۳۸- د وکتور هاشميان)

۵۲- پر ۱۹۸۲ کال د کارمل په غوښتنه د جنرال گريگوريان د ۴۰ اردو د قطعاتو د عملياتو له امله چې د مسعود پر گوريلايانو وشول، مسعود يې مات او تړون ته يې اړ کړ چې د ۱۹۸۴ کال تر اپريل پورې لومړی تړون پر خپل ځای و. مسعود ژمنه وکړه چې د شورويانو پر ضد به تېليغات نه کوي، د شورويانو او د کابل د حکومت په قواو به عمليات نه وي. د نورو تنظيمونو د مجاهدينو مخه به په سېمه کې نيسي د مجاهدينو اکمالاتي لار به بنده وي، پنجشيريانو ته به اجازه ورکوي چې بيرته خپلو کورونو ته راشي او د پنجشیر په دره کې به د اوږدو قطعاتو سره هم گوتې نه ماتوي. مسعود په ټوله موده کې د کابل له حکومت سره د اړیکو او نژدېوالي نه ډډه کوله او له شورويانو سره يې يوازې او مخامخ اړیکې ساتل، چې دا د جمعيت د مشرتابه، خپلواک او نېغ سياست و چې له پېښور نه د شورويانو سره کيده.

(شماره ۱۷۷-۲۱۴)

۵۳- د اسلامي جمعيت مشرتابه له جگړې نه د ځان ساتلو سياست غوره

کړ، له همدغه امله يې له روسانو سره د روغې تړونونه کول. دوی خپلې زېرمې د کې ساتلې چې د شورويانو له وتلو نه وروسته د دښمنانو پر کار ترې واخلي. (د ماسکولاس ۲۱۴)

۵۴- هغه وخت چې د روسانو ځواکونو په وتلو پيل وکړ، مسعود هڅه کوله چې پراخه سېمه تر لاسه کړي او د نورو تنظيمونو ځينې قوماندانان يې د مرستې په ورکولو ځانته جلب او متحد کړل. (د ماسکولاس)

۵۵- مسعود ډيره هڅه کوله چې د شمال پر شتمنو سېمو و تر لاسه کړي او ځانته خپلواکي ومومي. د نجيب دويمې فرقې څو واره جگړې وکړې او هڅه يې کوله چې د شوروي ۴۰ اردو په افغانستان کې پاتې شي. (د ماسکولاس)

۵۶- مسعود د شوروي ځواکونو د وتلو پر مهاله کې د هرې خوا او د هر چا له خوا هراړخه جگړه بند کړل او په خپلو ژمنو ټينگ پاتې شو.

(د ماسکولاس ۲۱۴ شماره ۱۷۷)

۵۷- د فرانسې د صدارت مرستيال او بهرنيو چارو وزير له محمد اسلم خټک سره په خبرو کې د افغانستان د وېش او د شمال د خپلواکۍ وړانديځ وکړ چې موخه د يې د مسعود له پاره د شمال سپارل وو.

(وفا ۱۵-۱۳۷۵)

۵۸- د هندوستان پوځي کارپوهان له احمد شاه مسعود سره مرسته کوي.

(الصبح ۱۴-۱۹۹۴ کال)

۵۹- دروسانو په لارښوونه او څارنه د مسعود تړون په مزار شریف کې د اولیګ نیفلیف په مشرۍ. (سپارون ۱۹۹۶)

۶۰- دروسانو د کتارونو امنیت ساتل د مسعود له خوا د حیرتان او سالنگ په لویه لار کې او پر ځای یې روسانو درې لکه پنځوس زره دالر د مسعود ته ورکړل. (سپارون)

۶۱- روسانو مسعود ته په نوی تړون کې اوده سوه زره دالر ورکړل. مسعود له روسانو نه وغوښتل چې ددوی ترمنځ به د کابل حکومت نه وي او هرڅه دده اود روسانو ترمنځ مخامخ وي. د همدغه تړون له امله په پروان ولایت کې جهاد ودرید. (بروس استونس ۲۹۲)

۶۲- بنیایې افغانستان پر دوو برخو ووېشل شې، د مسعود، مزدک، سنگریوف، جنرال ولنتین، تیګوف او کارمل ترمنځ تړون.

(دعوت ۵۷- کال ۱۹۹۶)

۶۳- د وخت جمهور رئیس ډاکټر نجیب الله له شوروي مقاماتو نه وغوښتل چې دوی دې له احمد شاه مسعود سره اړیکې جوړ او اسناد دې د منلو له پاره جوړ او لاسلیک کړي. دغه سند په شپږو موادو کې جوړ شو. په کابل کې د شوروي د سفیر، یوري ورونسوف او لوی قوماندان جنرال وارنیکوف له خوا لاسلیک او د افغانستان جمهوري ریاست وکتل.

د معلوماتو سرچینه کال ۱۹۸۸ د شوروي اتحاد د ترکستان د اوردود ۴۰ نمبر ځواکونو لویه قوماندانۍ.

د اسنادو مواد:

- د تاجکانو د سېمي ټاکل او د هغوی په نامه یې خپلواکول.
- په مرکزي دولت کې د تاجیکانو څانګړی استازی.
- په رسمي توګه د اسلامي جمعیت پېژندګلوي.
- د تاجکو پوځي ډلې او د تاجکو د ګټو ساتل او پر حکومتی موخو سربېره د حیرتان او کابل پر لویه لار کنټرول لرل او د هغې ساتل.
- د تاجکو په ټاکل شوی سېمه کې د امنیت او د عادی ژوند سمون.
- د دولت له خوا تاجیکانو ته د سوداګرۍ سربېره او اقتصادي وده.
- ۶۴- د مسعود سره په لیدنه کې د شوروي سفیر ورونسوف او لوی قوماندان جنرال وارنیکوف ناست وو. د مسعود نه غوښتنه وشوه چې د کابل له حکومت سره جلا تړون وکړي او له افغان اوردو سره یوځای د حیرتان کابل د لویې لارې امنیت وساتي او یادې په خپله دغه دنده پر په غاړه واخلي او لیکلې ژمنه ورکړي چې د لویې لارې او د اکمالاتی کتارونو امنیت به ساتي. (شپاړشین ۱۷۷-۲۱۴)
- ۶۵- په افغانستان کې د شوروي قواوو لوی قوماندانۍ او احمد شاه مسعود ترمنځه پروتوکول:
- * د مسعود له خوا د کابل- حیرتان د لارې امنیت ساتل او د سالنگ په سېمیل کې په ټوله مانا د عملیاتو بندول او د شوروي د کتارونو تیرول ان یو ډز ته اجازه نه ورکول.
- * د مسعود ځواکونه به د تاجکانو او چوګنی ترمنځ د کتارونو

تنظیمونو مجاهدینو جگړه پیل کړه له هغوی سره به جگړې ته د مسعود او شوروی ځواکونه یوځای په عملیاتو لاس پورې کوی. *

دغه پروتوکول د ترلاسیکونو وروسته د منلو او پلي کولو وړ دی.

د معلوماتو سرچینه په افغانستان کې د شوروي عملیاتي ډله دسامبر ۱۹۸۸.

دغه سند د جنرال گروموف، د شوروی دفاع وزیر، شهنواز تڼی او احمدشاه مسعود ترمنځ لاسلیک شوی دی.

(گروموف محدود قطعات ۱۸۸-۱۹۷)

احمدشاه مسعود له شورویانو نه وروسته دویم پړاوت ته د انتظار له پاره له ډاکټر نجیب نه چې د خاد مشر وه ډډه کوله او له شورویانو سره یې مخامخ اړیکې لرل.

د مسعود آر موخه د تاجکانو د خپلواکۍ په نامه د افغانستان وېشل و، نه جهاد. (الیکوال)

د شاملون د استخباراتو اداره وایی چې له مسعود سره تړونونو او اړیکو د شوروی لښکر تر وتلو پورې موږ ته ډیره گټه ورسوله په تېره د سالنگ په سهیل کې د مسعود له خوا د عملیاتو بندیز او امنیت ساتل موږ ته د ژوندانه مساله وه. (گروموف محدود قطعات ۱۸۸-۱۹۷)

د مسعود او د ۴۰ لښکر قوماندانی ترمنځ تړون ډیر ارزښت لری، لویډیځیانو مسعود ته تل د یوه سپیڅلي مجاهد شخصیت په

مسوولیت پر غاړه واخلي. د چور، غلا، لوټناری او د نورو عملیاتو مخه ونیسي د شوروی او د کابل د ځواکونو امنیت په سېمه کې وساتي.

* شورویانو ژمنه وکړه چې دغه خدمت په بدل کې به مسعود ته هر راز اکمالات کوی.

* مسعود به په ټاکل شوی سېمه کې د نورو تنظیمونو مجاهدینو ته د پوځي عملیاتو او تروریستي فعالیتونو اجازه نه ورکوی او د تیر شویو پایپ لاینو امنیت به ساتی. که د نورو تنظیمونو مجاهدینو په عملیاتو لاس پورې کړ د مسعود ځواکونه به د هغوی مخه نیسي او د شوروی پوځیانو له خوا به د مسعود له ځواکونو سره د توپچی او هوایی بمبارد مرسته کیږی.

* د مسعود او شوروی مقاماتو ترمنځ به لیدنې او وخت پر وخت د معلوماتو تبادله کیږی چې د ورکو شورویانو او د افغان حکومت د افرادو د پیدا کولو په اړه چلند وشي.

* که چیرې په تشبیت شوی زون او سېمه کې گواښ واندېښنه ډېرېږي د نوې جگړې د مخنیوی لپاره به ژر تر ژره د مسعود او شوروی مقاماتو ترمنځ غونډې او میتینگونه وشي.

* د لویې لارې په دیرش کیلومتري کې به ټول عملیات بندوی. له دې سېمې نه بهر که چیرې د شوروی یا د افغان اوږدو په ځواکونو عملیات کیږي او یا د مسعود پر ځواکونو د نورو

سترگو کتلی، که دا سازشونه د جهاد په لومړیو کلونو کې رسوا شوی وی نو دا به د افغان مجاهد ولس ستره تباخی وه او د هېواد په مقاومت کې به روحی او اخلاقی او پوځي ستونزې پيدا شوی وای.

۶۶- د حکمتیار او مسعود ترمنځ اختلاف له همدغه ځایه نه پیل شو، مسعود تل د ۴۰ لښکر په مرسته د حکمتیار پر مجاهدينو عمليات کول. (حسینی-۱)

۶۷- د مسعود ټول اکمالات د روسانو له خوا کیدل او سربېره پردې د سالنگ نه د تیریدو له پاره د ټولو سوداگریزو مالو پنځمه برخه مسعود اخیسته. (روبین-۱۵۹)

۶۸- په سالنگ کې د مسعود وسله والو له روسانو سره په ټانکونو او زره پوشونو کې یوځای ناست او خنډل یې، داسې وخت به راشی چې شورویانو او د مسعود وسله والو به یوځای د نورو مجاهدينو په څپلو لاس پورې کړ.

(سیدانور حسینی سره مرکه- پېښور ۱۰ نوامبر ۱۹۸۶ د سترگولیدلې پېښې ۱۹۸۵)
۶۹- له شورویانو سره د احمدشاه مسعود نژدې اړیکو د ټولستوی د حاجی مراد له مشهور داستان سره شباهت لاره، چې ځینو قفقازیانو په ۱۹ پیړۍ کې د خپل ابدی دښمن روسی تر اړخو اكونو سره کړی و. مان دا چې مسعود د قفقاز حاجی مراد ته ورتله دی.

(شرفیلد ۱۱۳-۱۱۴)

د شوروی استخباراتو د افغانستان په نورو سېمو کې هم ډیرې هڅې

کولې خود بغلان و پروان په شان بریالي نه شول. پر ۱۹۸۰ کال کې د پخوانی تیرون پر بنسټ د سرحداتو وزیر فیض محمد خان پېنځه ویشته زره دالر څدراو ته د بډۍ په توگه یو وړل خوله ته د څدراو اړیکو له دوو نورو ملگریو سره مړه کړل.

۷۰- پر ۱۹۸۴ کال د کابل د حکومت یو لوړ رتبه مقام ایټالوی کمونیست خبریال ته ویلی وو چې موږ د مسعود په شان نور قرار د اډې قوماندان هم پیدا کړی دی چې دا کار زموږ له پاره خورا ارزښتمن دی. (زالوکا ۲۴۵)

۷۱- که څه هم زموږ ځواکونه په افغانستان کې نه شته خود احمدشاه مسعود د تیرون پایل به زموږ له پاره په راتلونکې کې ډیره گټه ولری، روسان له پټو سرچینو منابعو نه اوس هم کار اخلی چې په بله لاره خپلو هیلو ته ورسیږي. (پروفیسور الکساندر فیدوتوف (راد پوپام) سره مرکه)
۷۲- ماسکو په افغانستان کې ستر جنایت کړی دی، شورویانو او افغانی کمونستانو په عمدی توگه کلی له منځه وړل چې خلک نابود شی، د شورویانو د پاکونې سیاست مانا د پښتنو له منځه وړل وو چې لږ شی، پښتانه په ټولنیزه توگه خپلو اکپال دی او پر ځان پردی واکمني نه مني.

روسانو غوښتل چې د پښتنو غرور او قومی جوړښت ړنگ او سېمه یې له استوگنونه تشه چې ورو ورو تاجکان، وزبکان او تورکمنان د شوروی تر لاس لاندې جمهوریتو سره یوځای او گډ کړي. دغه شان

بدلون بې له شکه د احمدشاه مسعود چې يو قراردادى تاجک شخصيت دى کيدلای شو.

(واشنگټن پوسټ دسامبر ۱۹۸۵ - کلاس ۱۳۱-۱۳۳ اوښوتون-۱)

۷۳- د شوروى د استخباراتو کارکوونکي د گرم زاکين قادروف احمدشاه مسعود ته د تړون له مخې دالر ورکول.

(فيډتوف نوامبر ۱۹۹۲-۵۳ د شورويانو سياست په افغانستان کې.)

فيډتوف اوس د کوچما د اوکراين جمهور رئيس خانگري سلاکار دي.

۷۴- فيډتوف د ۱۹۹۶ د فبروري پر ۱۸ له د راديو پيام سره په لاس

انجليس کې د مسعود د تړون په اړه غږېدې وغږېد او هغه يې د شورويانو لاسپوڅى ويا له.

۷۵- له شورويانو سره د احمدشاه مسعود د تړونو پايلې چې د حيرتان او

سالنگ لويه لار يې د دښمن د ځواکونو پرمخ پرانيستې پرېښوده په لاندنيو ليکنو کې وگوري او قضاوت وکړئ.

روسانو په افغانستان کې په خانگري توگه د پښتنو په سېمو کې دېر

ظلمونه وکړل، کلى يې له خاورو سره برابر کړل او پښتانه يې په

هليکوپټرو وژل. کليوال يې ووژل کرنيزې ځمکې يې ړنگولې، د اوبو

بنډونه يې وړانول، رسيدلې فصل ته به يې اور اچاوه، رمى او څاروي

يې ورته له منځه وړل، د اددې له پاره چې بيرته خپل هېواد ته

راستانه نه شي.

د افغانستان په سهيل کې د پښتنو سېمې له استوگنونه تشې شوې،

د افغانستان د پېنځلسو مليونو وگړيو نه له ۱۹۷۸ نه تر ۱۹۹۲ کال پورې د ملگريو ملتونو د خپرونو له مخې دوه مليونه تلفات ښودل شوې وو. د ټولو وگړيو په سلو کې اووه لس مېره او تر پنځوس پورې آواره او مهاجر شوى وو.

(کلاس-۱۳۳)

پښتانه د قومي پاکونې د سياست له امله د روسانو له خوا دېر ووژل

شول او و شړل شول. پښتانه په سلو کې له ۲۵ نه تر ۳۱ پورې

د روسانو له خوا مړه شول. د افغانستان له ټولو تلفاتو نه دوه پر دريو

اوبيا درې پير څلورو برخه وژلي، ژويل او شړلي پښتانه وو چې دا

شمېر د ټولو پښتنو په سلو کې له ۸۰ تر درې نوى پورې پرگني دي.

که له ۱۹۹۲ کال نه وروسته پښتانه بيرته راستانه شوى نه وای نو د

زرو کالو پېژندگلوي يې له منځه تله.

(کلاس-۱۳۱)

لکه کندهار چې د افغانستان دويم لوى ښار و او دېر يې پښتانه وو،

وگړي يې له ۲۵۰۰۰۰ نه تر ۳۵۰۰۰۰ ته رسیده. بهرنيانو چې

پر ۱۹۸۵ کال لوگر ليدلى و پر ۱۹۸۶ کال له د خلکونه تش و.

افغانان د چنگيز خان له وحشت نه اووسوه کاله وروسته لا روغ شوي

نه وو چې روسانو ورباندې له چنگيز خان نه بدي لوبې وکړې او هر راز

نوى وړانو ونکې تکنالوژي يې پرې وکاروله. او لا څرگنده نه ده چې

افغانان به کله دغه ناتار نه ژغورل کېږي.

(کلاس ۱۳۱-۱۳۳)

په افغانستان کې د روسانو سياست پر کاچونه وه او آرموځه يې د

پښتنو له منځه وړل وو.

روسانو غوښتل چې د دغه پلان ډيلي کولو له پاره داسې څوک ومومي چې په پيسو، بدو او ژمنو وپېرودل شي، مسعود و چې په تړونونو کې يې د تاجکو د خپلواکېدو ژمنه ورکړې وه. په دې توگه روسانو ځانته ښه گوداگي موندلې و. دا د روسانو او مسعود گډ پروياگند و چې د پښتنو پر دوه نيم سوه کلن پير يې د ظالم تاپه وهله. يوروسي عسکر چې په بغلان کې يې مجاهدينو ته ځان سپارلی و، نيويارک تايمز ته وويل چې زموږ افسرانو به سرتېريو ته لارښوونه کوله چې کله پر کوم کلي باندې بريد کوو بيا يې واره زاړه ښځې، نور، خره، آسونه، پسونه او غوايه ټول له منځه ولاړ شي او هيڅوک ژوندی پاتې نشي چې وروسته بيا زموږ د کړو وړو کيسې وکړي. که موږ د خپلو افسرانو او مشرانو امر ته اطاعت نه وى کړى نو موږ يې وژلو. (گارېک زامليکوف نوامبر اول ۱۹۸۵)

۷۶- د کابل هوټل پخوانی کارمن عبدالکمال ويلي چې مسعود په هوټل کې له روسی لوړ رتبه افسرانو سره د ۱۹۷۹ په اپرېل کې د شوروی لښکرو له د راتگ نه مخکې څو څو ځله ليدلی و.

(پروفیسور دکتور هاشميان ۵۷ د روسانو سياست په افغانستان کې)

- موږ د لويديځيانو د بري له پاره د شورويانو پروژاندې وسيله وو. کله چې روسان له افغانستان څخه وتل، گورياچوف څرگنده کړه چې موږ له افغانستان څخه وځو خو وينې بهونکي تپ به پرېږدو چې دا به مکروب واخلي، د روغېدو به نه وى او گنده به شي. (حاجی محمود ضامن)

- د افغانستان له پېنځلسو مليونو وگړيو نه دوه مليونه روسانو ووژل، دوه مليونه نيمگړي شول، کوچنيان او زلميان له زده کړې نه پاتې شول، اوس د اقتصادي اړتياوو له امله له جگړه مارو ډلو سره تنخواوړه دی، د يرش مليونه مایونو د پټ د ښمن په ښه د افغانستان په کروندو کې ښخ دی.

اوس هم هره شپه روسی الوتکې وسلې، مهمات، تجهيزات، چاپ کړي نوټونه او کيمياوي وسلې د روسی، ايران او هندوستان له خوا د رباني له نامشروع ادارې سره مرسته کيږي. په کابل کې چور او چپاو دی د خلکو په سر، مال و ناموس پر له پسې تېري کيږي. د شوروی کمونيستی امپراتوری په پرځونه کې افغانانو ستره قرباني ورکړه د افغانانو په قربانيو د امريکايانو او اروپايانو پوځي لگښت په زرهاوو مليونو ډالره راتپ شو ځکه چې نور د شوروی له خوا گواښ نه شته، نريوالو د افغانانو قرباني هېره کړه او هغوی يې په وينو کې پريښول.

۷۷- اوسني روسان د پخوانيو هغو په شان خپل وفاداره استازی احمدشاه مسعود پياوړی کوی، روسيه د پخواني بلشويک سياست له مخې ژبنی قومي او نژادي بېلتون خپروى چې خپلې گټې په سېمه کې خوندي وساتي چې ترانزيتي لاره او گاز پايپ لاین د افغانستان له لارې تېر نه شي.

روسان پوهيږي چې تر هغې پورې چې په افغانستان کې جگړې وي

دوی دا فرصت نه لری چې له مور نه د جهاد دوخت د جگړې تاوان
وغواړی. روسان هڅه کوی چې په بل نامه بیرته راژوندي شی.

۷۸- ارتيوم بورويک په روسی مجله او گونيوک کې ليکلی دی چې
مسعود د روسانو له پاره ډیر وړ شخصیت و، هغه وایی چې د مسعود
په اډه کې د فرونز د اکاډمۍ فارغان هم وو، وایی چې مسعود په خپله
هم په دې اکاډمۍ کې کورس لوستلی دی.

(جنگ مقدس، فتح نامقدس کړت لوبک، ۲۵۰-۱۹۹۳)

۷۹- له شورويانو سره د مسعود د تړونونو په اړه ارتيوم بروويک، په پال
کوین ساینس مانیټر ۱۹ اکتوبر ۱۹۸۸ کې هم ډیر تشریحات ورکړی
دی وایی چې احمدشاه مسعود د افغانستان د بنسټانو چې روسان دی
په غیږ کې نیولی دی.

۸۰- شورويانو غوښتل چې په سهيلي افغانستان کې پښتانه ورک کړي
چې د شمال په پر شتمنو پنځيزو سېمو برلاسي شي. اوس په بل نامه
غواړی خپل نفوذ په سېمه کې ډېر کړی. خپل پخوانی وفادار یاران
«مسعود و دوستم» يې يو کړل او د خنجان ننگين قرار داد يې جوړ
کړ چې د طالبانو مخه ونیسی او دا ځل خپلې اقتصادي گټې په
سېمه کې ځانته وساتي خو ونه شول.

۸۱- د شوروی ۴۰ غبر اوردوله (۲۰۰۰) سکد توغندیو څخه یو هم د
مسعود پر سېمو ونه ویشته دا ټول د پښتنو پر سېمو چې کلی وران
کړی اود خلکو معنويات يې جوکې او تېښتې ته يې اړ کړي وويشتل

شول. (د استخباراتو د مرور جريده جينز فيروري ۱۹۹۲ جلد ۴ غبر ۲ بالستیک

راکتونه په دريمه نړۍ کې. افغانستان ۱۹۷۹-۱۹۹۲ ص ۵۱-۵۸ جوزف برمويز.)

۸۲- د خنجان د ملی خیانت په تړون کې چې د مسعود و دوستم ترمنځ د
روسيې د استازي تر څار نه لاندې وشو او وروسته يې د خنجان پول
ږنگ کړ سيد حامد گيلانی هم ناست و.

(بين المللی مديا، د دوستم نشرات مجله آينه - ۶۳)

- د دغه تړون د لاسليک کولو په وخت کې سيد احمد گيلانی په مزار
شریف کې و، داسې ښکاري چې پر افغانانو باندې د ۱۹۷۹ کال
تراژيدی يو ځل بيا راشی.

(د روسانو سياست په افغانستان کې - بروس ريجاردسن - ترجمه ډاکټر هاشميان)

۸۳- د پښتون وژنې سياست د روسانو او مسعود گډ پلان و مسعود قصداً
غوښتل چې د روسانو فشار د پښتنو پر سېمو ډېر شي.

(روزن کلاس ۱۲۹-۱۳۱)

۸۴- د تړون تر لاسليک وروسته چې په مزار شريف کې دوستم و مسعود
غاړه تر غاړه شول د روسانو استازي خبريالانو ته وويل آيا تاسو
تعجب کوی چې موږ يو ځل بيا د مځکې پر مخ راڅرگند شولو؟

(نيويارک ټايمز)

۸۵- د مسعود او دوستم ائتلاف پر ۱۹۹۲ کال د روسانو په پلان
اولاړنيوونه و او دا ائتلاف هم د روسانو په هدايت وشو.

(نيويارک ټايمز ۱۷ اکتوبر ۱۹۹۶)

۸۶- روسان په دویم ځل افغانستان ته راغلل په دې توپیر چې پخوا به روسانو مسعود ته لاس غځاوه خواوس یې مسعود روسانو ته.

(د پوټر - آینه ۶۲)

۸۷- مسعود له روسانو سره په دغه ټکي همکاري کوله چې روسان به د افغانستان د شمال واک مسعود ته ورکوي او افغانستان به په دوې بوتې شي. (بروس ریچاردسن د خطاب سره رادیو بی مرکه)

۸۸- د پېښور د ارشاد آباد په لویه غونډه کې د فرانسویانو د افرن ټولنې استازي وویل چې موږ غواړو د افغانستان شمال د مسعود په مشرۍ له سهیل نه جلا شي.

۸۹- مسعود غوښتل چې افغانستان وېشل شي په همدې هیله یې له موږ سره همکاري کوله. (سرجنرال الکساندر لیاخوفسکی د جنس تلیفوني خبر)

۹۰- استوتس بروس - ۱۹۸۶، ارنولد انتونی ۱۹۸۵، بودانسکی ۱۹۸۷، روزن کلاس ۱۹۸۴، ایډن ۱۹۸۸، رابین بارتې - ۱۹۹۵، دغه نښې د مسعود او روسانو ترمنځ هنداره.

۹۱- له روسانو سره د مسعود همکاري د قفقاز د حاجی مراد مرستو ته ورته ده چې د خاله لښکرو سره یې د مجاهدینو پر وړاندې مرسته کوله. (شوفیلد ۱۱۳)

۹۲- روسانو یو ځل بیا مسعود په غیږ کې ونیو. (اسیر مانتور - ۱۹۸۸)

۹۳- د شوروي پوځونو د وتلو په وخت کې مو وکړای شل له مسعود سره د دواړو غاړو لپاره د منلو وړ ټکي لاس ته راوړو. مېر له خپل لوري

چمتو وو چې هم له هغه او هم د هغه د سېمې له خلکو سره د خوراکي نوکو او نورو خیزونو مرستې وکړو. په دغه لړ کې یوه پوښتنه دا وه چې د څلویښتم لښکر د وتلو پر مهال به د کابل - سالنگ او حیرتان لار د حکومتی پوځونو په لاس کې اوسېږي. سریر پر دې به مسعود پر سهیلي سالنگ اولویې لارې باندې دزې نه کوي او موږ هم ژمنه کړې وه چې یرغل ونکړو.

مسعود په خپله وعده ټینگ ولاړ و خو موږ د نجیب الله په غوښتنه دزې وکړې اوله مسعود سره مو ژمنه ماته وکړه، ډیر ژر د مسعود لیک راغی.

«ښاغلی مشاور»!

ما چې ستاسې وروستی لیک تر لاسه کړ نو چمتو شوم چې د کتنې ځای ته دروڅوڅیږم، غواړم ستاسې د خبرتیا لپاره یادونه وکړم، لس کاله کیږي چې موږ ستاسو شته والی او جگړې زغمو، که د خدای خوښه وي څو ورځې نور به یې هم وزغمم، خو که تاسو جگړه له سره پیل کړد نو موږ به هم ور ځواب درکړو.

نور مو بس دی له همدې شیبې نه خپلو ډلو ته لارښوونه کوم چې «تیارسي» اوسی. په درناوی ۱۹۸۸ د دسمبر ۲۶ احمدشاه مسعود لاسلیک. (سرې کبیرې - جنرال غروموند)

په پورتني لیک کې مسعود زباتوی چې وروسته له لسو کالونه غواړي - موږ ی ځل خپلې ډلې د شورویانو پر وړاندې تیاری کړی هغه

هم په کاغداو په قلم.

د آئينې مجلې په ۷۲ گڼه کې رېښتيني خبر:

څو ورځې مخکې د احمد شاه مسعود ورور ولي مسعود ۶۰ کيلو ښه زمره له لندن نه پاريس ته وړي دي، ځکه چې هلته بازار ښه و او بل د زمره د پلورونکي داود مير و. پېنځه کيلو زمره يې وپلورل او نرخ را کوز شو. داود مير وويل چې څه موده وروسته به يې خرڅ کړو. له کانادا نه يې خپل ورور راوغوښت او (۵۵) کيلو زمره يې کانادا ته وتښتول.

د ولي مسعود له جگړې او ماتې نه وروسته مسعود د فرانسې جاسوسي څانگې ته وويل چې پر سفارت برېښنا او اوبه بندې کړي اوس د داود مير په سترگو تياره خو په زړه کې يې د زمره وړنا ده.

جهاد:

د خواره ژوند نه تيريدل انگيزه او د بلهاري ارزښت غواړي، په افغاني ټولنه کې د هېواد د خپلواکۍ له پاره د اسلامي احکامو سره سم بلهاري د تاريخ په اوږدو کې تر بل هر هېواد ډېر شوی دی. همدا لامل دی چې افغانان په خپلواک غوښتنه کې نړيوال نوم لري. په نوي تاريخ کې افغانانو گروهې په ډاډ او د خپلواکۍ په ارواد دوو امپراتوريو، بریتانیا او شوروي نړيوال تغیر لومړی ځل له خپلې خاورې نه ټول کړې.

افغانان د نړۍ يوازېنې پر گڼې دې چې د هېواد په لار کې د ځوان زوی د شهادت مور و پلار او د خاوند يا مېړه شهادت ځوانې ښځې ته مبارکي ورکول کېږي. د کمونستانو او شورويانو پر وړاندې په جهاد کې افغاني ښځو خپلې گانې له مجاهدينو سره د مرستې له پاره وپلورلې.

نر، ښځې، واده، او زاره د جهاد په خدمت کې ودرېدل، جهاد په سر، مال په خوله او قلم پيل شو. شاعرانو د جهاد او د مجاهدينو د سرښندو اشعار جوړول، د موسيقۍ هنرمندانو جهادي سرودونه او ترانې ويلې. په کورونو، کليو، کمپونو، او غونډو کې سترگه پايه د جهاد خبرې وې. په جهاد کې برخه اخستل او بلهاري ستر وياړ و، همدا لامل شو چې هيڅ افغاني کورنۍ يې تاوانه پاتې نه ده.

مجاهدينو او مهاجرينو په افغانستان کې د ښارونو اوسيدونکو ډير نژدې خپلو او خپلوانو سره خپل اړيکې پرې کړل، په پاکستان کې د خلقي او پرچمي په تور افراطي تنظيمونو د ډيرو افغانانو سره بيحده ظلمونه وکړل. پوهان، روشنفکره افغانان او قومي مشران ترور شول. ډير زيات ناپوه، نالوستي، د کليو څلميان چې په زور د کمونيستي حکومت پوځي خدمت ته وړل شوي وو مجاهدينو ته ورغلل خو بيا هم افراطي تنظيمونو په خورا بېرحمۍ د مرگ په سزاگانو ورسول. د افغانانو ترمنځ ډيره بده خبر او کنځل چاته خلقي او پرچمي ويل وو.

څو کاله د مخه د لندن په يونيورسټي کې د محصلو افغانانو له خوا يوه افغاني ستره غونډه جوړه شوې وه، په غونډه کې وينا کوونکي زه، ډاکټر

هېواد کې پاتې شول، دا ټولې بلهاری مود اسلامی گروهو (عقیدو) اود خپل هېواد د آزادۍ د پاره ورکړې دا د هر افغان هیله ده چې یوه ورځ به تیاره لاره اوروڼ لمربه راپورته شی.

کله چې به په ژمی کې هوا سپر شوه او لارې به واورو بندې کړې د تاجکو، هزاره گانو او وزیکو د مجاهدینو کتارونه به په پکتیا او پکتیکا کې پاتې او د پښتنو په سېمو کې به یې له پښتنو مجاهدینو سره یوځای جهادی عملیات کول، د پاکستان خاورې ته د راتگ پر مهال د شمال ولایاتو ډېرو مجاهدینو خپلې امنیتي وسلې د پښتنو قوماندانانو په مرکزونو کې امانت پرېښووې.

هغه مهال دغه احساس وو چې افغانستان مورده او زامن یې پښتانه، تاجک، وزیک او هزاره دي، د ژبې، قوم و نژاد خبرې چې مسعود اوریانی پیدا کړي، نه وې.

له مانه اوس د شرم، حیا او د خجالت جاج ورک شوی دی، او که مانا لری نو په داسې کسانو کې ولې نه شته؟ زه له تنخا خوارو جگړه مارو کسانو نه چې د ژوندانه د اړتیاو له لاسه له خپلو سرونو سره لوبې کوی څه گيله نه لرم. خو ځینې روڼ اندي چې په ښکاره له ستمی توب او پرچمی توب نه منکر دی په کومو اخلاقو او مشروعیت د مسعود پلوي کوي؟ زه دا نه وایم چې مسعود یددی او نور ښه دی، زه دا وایم چې له بدو نه لا بد دا ټول د مسعود له لاسه وشول او لا کيږي.

جاوید، محمد عزیز نعیم او کریم میثاق وو. کله چې کریم میثاق په خپل وروستی وار کې د خبرو له پاره دریځ ته ودرید د کنفرانس د گډون کونکیو له ډلې نه ډېرو جمعیتیانو په چیغو او نارود هغه سپکاوی وکړ.

هغه یې د، کافر، ملحد، کمونیست، وژونکي، کی جی بی او هېواد پلوري په نامه یاد کړ، نژدې و چې لاس ورواچوی او غونډه ړنگه شي.

ما چې کریم میثاق نه پیژانده له غونډې نه مې هيله وکړه چې غلې شی او خبره رسوایی او پولیس ته ونه رسیږي، زه هم ددوی د خبرو تر برید لاندې راغلم خو په یو توپیر چې ته یو مجاهد جنرال یې تا ددوی سره پېنځلس کاله جهاد کړی، تا شهیدان ورکړی دی ته وایی او ته وایی، ته څرنگه د یوه جنایتکار او غدار ملاتړ کوې. دغه بهیر د جمعیت په اخبارونو کې هم خپور شو او ماته یې هم نغوته کړی وه، کمونستان په بهر کې پټ گرځیدل ان ډیرو نژدې خپلوانو ورسره مړی او ژوندی نه لاره. د موثقیو شمېرنو له مخې افغانانو یو نیم میلیون شهیدان ورکړل. خودا یو نیم ملیون په افغانی ټولنه کې په څلورو او پنځو ملیونو حسابیږي. کله چې د یوې کورنۍ کاریگر او گټه کوونکې شهید شونود هغه لږ تر لږه دوه یا درې ښځه، بچیان او یا مور و پلار د له لوري سره مخامخ شول.

ځوانی ښځې او ماشومان یې سر پرسته پاتې شول چې دا د مرگ نه ډیره بده ده. ماته ویلی دي چې زموږ شهیدان یو نیم میلیون نه بلکه د افغان ملت ډېر یا په مرک او یا په ژوند له منځه ولاړ. په سلهاوو زره نیمگري، کونډې او یتیمان شول. په ملیونو مایونو د پټ دښمن په توگه زموږ په

پاکستان په خوښه او سلا بولي.

۵- افغانان وايي چې په افغانستان کې اوږده غميزه او ستونزې چې اوس يې د سمون لاره ورکړه ده، د ملي اوږدو نشتوالی دی او دا کار د پاکستان له لوري قصداً پلان او پلي شوی دی.

۶- همدا چې د اعلي حضرت خبره او يا د ملگريو ملتونو د هڅو خبره توده شي ناخپه او نابنده او هرڅه بيرته سار شي، افغانان دغو کارونو ته پاکستان لويې وايي.

۷- د مجددی او رباني دولت د رياست دوه او څلور مياشتينې نوټي پروگرام چې په ښکاره د توکو خوله بېخه د بدبختيو پيل گڼل کيږي بنسټ يې پاکستان کېښوو.

۸- افغانان وايي چې د افغانستان په هکله د پاکستانيانو دريغ سترتر پايه پټ دی. ددوی ټول اړيکي له څو تنو گوندگانو او پلورليو سره دي، موږ نه پوهيږو چې زموږ پر هېواد څه سوداگري روانه ده؟

۹- افغانان وايي چې اسلامي چينغې او سورې ډيرې دي خو پر موږ سرتريايه غير اسلامي ظلمونه وشول او کيږي.

۱۰- افغانان وايي چې نن به تير شي، سبا به تير شي، او کلونه به هم تير شي، موږ به نه يو دوی به نه وي، نوی افغانان او نوی پاکستانيان به راپيدا شي. د پرون په هغه غميزه کې چې پر افغانانو راغله موږ ورور هېواد پاکستان ته پناه راوړه خو که په هغو وخت کې په پاکستانيو زموږ په شان بده ورغ او طوفان راشي ددوی د پناه له پاره به يوازې او

يوازې سمندر پاتې وي دا ځکه چې ځينو کسانو وروري او دوستي پر دښمنۍ بدله کړه.

کرد گلو کې چې سيمه دې گلزار شي

ازغی مه کړه چې پښو کې به دې خار شي

په پای کې هيله لرم چې پاکستانی مشران د پاک افغان د خير ښېگڼې له پاره رېښتيني گامونه اوچت کړي.

ستونزې او چاره

د هېواد د ستونزو نه قیادي شورا د اوښوداسې ناولی ډنډ جوړ کړی دی چې د پاکولو او د لارې ورکولو چاره يې آسانه نه ښکاري.

زموږ د هېواد راتلونکې، اوس و تير مهال سره تړلی دی. د راتلونکې د اټکلولو له پاره پر اوس مهال پوهيدل په کار دی او د اوس مهال د پوهيدلو له پاره د تير مهال څېړل ښه رڼا اچولای شي.

روسانو په افغانستان کې کټ مټ د روسيې تزاری دولت سياسي او پوځي تگلارې په خپله پلې او څه ورسره په دې لار کې د ناپوهۍ له مخې نورو مرسته وکړه.

پلان دا و چې قومی مشران له منځه یوسي دا کار له محمد داود راهيسي وشو او د نجيب تريايه يې په افغانستان کې بهير وموند.

په دې اړه په پاکستان کې هم ښه مرسته ورسره وشوه، روڼ اندي، هېواد پال او مخور افغانان څه ترور او ډېر بهرته په تېښته اړ شول.

کابل سالنگ لویه لاره پرانیستې پریښووه او شورویانو په ټول ځواک
سهیلی افغانستان ړنگ کړ. دا پېښه جلاخېر نه غواړي چې ډیر کتابونه
پرې لیکل شوی دی.

د هندوکش په شمال کې له پیل نه تر پایه د سکد، اورده گان، لونا،
چروکی توغندیو یو ډز نه دی شوی ټول په سهیل کې شوی دی.

که د مهاجرینو او د جهاد د شهیدانو، د کلیود وړانیو، پر حقګود
ماینونو، ژوبلو، کونډو، یتیمانو، ټاکلي لیکل شوی شمېر نه وکتل شي
هرڅه به آسانه څرګندېدای شي.

د انګریزانو او روسانو دا سیاست بېل یې کړه، ابل یې کړه یو شاته
دی خو نه پوهیږم چې چا له چا نه زده کړی دی.

د پښتنو په تباهی کې په خپله د پښتنو ګرمه تربیل هر چانه ډیره ده.
نورو اقوامو په کمونیستی اداره کې خپل مجاهدین یا مخالفین وساتل،
خو پښتنو کمونیستانو داسې ونه کړل.

د مجاهدینو په اداره کې هر قوم خپل کمونستان په غیږ کې ونیول خو
پښتنو کمونیست خولا پرېږده چې ډیرې نه لرلو په گناه ان خپلو خپلوان
ترور او ووژل.

له محمد داود خان څخه تر طالبانو پورې په پښتنو کې ټول ناپوه،
احساساتی، تش چټک افراط منځته راغی. دیکتاتور پښتون، اخوانی
پښتون، وهابی پښتون، مولوی، ملا او طالب پښتون.

داسې یو قوم او نژاد چې په تعویذ و په تومار له خپلې میرمنې نه بچي

دویم پلان دا و چې د قومونو او قبایلو تر منځ بهلتون او کرکه منځته
راوړي. دا کار په افغانستان کې دننه په ملیشو پلي شو. د جمعه اڅک په
مشری د پښتنو ملیشي په شمال کې او د دوستم په مشرۍ د وزیرکو ملیشي
په سهیل کې وکارول شوې. په دې اړه د جهاد په لیکه کې حکمتیار او
ریانی هم ډیره مرسته ورسره وکړه. په تېره د پښتنو په ځینو سېمو کې د
حکمتیار او ریانی د مجاهدینو تر منځ داسې خونړۍ جګړې وې چې هغو
سېمو ته د دولتي ځواکونو د لیږلو څه اړتیا و.

افغان ملت په تنظیمونو جلا او وویشل شو او جهادی مشري د
افغانانو د تاریخي دود سرچپه د ملی مشرانو پر ځای مذهبي کسانو ته
ورکړه شوه. دا کار پاکستان وکړ.

بل پلان دا و چې لږه کي خپلواکۍ غوښتنې ته وهڅوي او هغوی ته
ځان پلویان، خواخوږي او دوستان ښکاره کړي. ددغه پلان د پلي کولو له
پاره سلطان علي گشتمند وکارول شو خو د دولت په کچه دغه پلان بریالی
نه شو. وروسته یې دا کار په ایرانیانو پیل کړ چې د هغوی په لاسوهنو
بریالي شول روسانو زیار گاله چې په لږکیو کې ځینې قوماندانان په ږیو او
ژمنو واخلي، ددغه پلان د پلي کولو له پاره یې احمدشاه مسعود پیدا کړ.

له مسعود سره یې هوکړه وشوه چې دی به د شمالی افغانستان واکمن
شي خو دا کار هله کیدلای شي چې سهيلي افغانستان له جګړو نه سترې
او ستومانه شي او پښتانه داسې تباهی وويني چې شمېر یې راټیټ شي. د
همدې هوکړې له مخې مسعود د شوروی لښکرو پر مخ د جهاد پر مهال د

غواړی اویا د ناولو لارونه د پیسلنیو کار واخلی د انتلجنس شبکو له پاره د چالو او پنیو غوندې دي. لومړی عمل وکړی بیا فکر چې بیا ناوخته وي. دا ټولنیز آر دی چې تر جگړو وروسته څوک هېواد پالو بریالیو ته واک نه ورکوی، هر څوک هڅه کوی چې پلورلي او گوداگیان قدرت ته ورسوی.

د لړکیو مشران تل خپلو لارښوونکیو ته د خپلو ستونزو له امله رېښتیني پاتې کیږی. د رباني په څلورنیم کلنه واکمنی کې د احمدشاه مسعود لویې د افغانستان په سهیل کې، د جنگ او سولې، جنگ او سولې په پروگرام د کابل ښار له منځه وړل، د قیادي شورا بیخایه منډی را منډې او بډې اخستل په ننگرهار، پکتیا او کندهاز کې د اور لگولو د سیسې جوړول دا ساده او ناخاپی کارونه نه وو. جگړې گټونکي نه لری خود روسانو او مسعود د تړون له امله آر گټونکي روسان او بایلونکي ټول خو تر نورو نه ډېر احمدشاه مسعود ښکاری. د مسعود ټولې هڅې خوب، خیال او محال شوي.

د طالبانو ظهور او د هغوی موفقیت په جنوبی افغانستان په سهیل کې د طالبانو څرگندېدل او بریالیتوب د تعجب وړ خبره نه وه. د هندوکش په شمال کې ددوی ستونزې هم څه تصادفي کار نه و.

هر څه په جوړ شوي پلان او په بریالی توگه ترسره شول د مسعود د وسلو او مهماتو ذخیره کول، په پنجشیر او تخار کې د روسانو له پخوانی تړون سره سم او برابر و. د مسعود ستره تېروتنه پر روسانو تکیه او ډاډ و او تر افغانانو د بهرنیانو اغېز پرې له ورايه څرگندېده. هغه څه چې مسعود

سیالان پیدا شول. د شمال اتحاد څه بنسټیز لامل نه لری. یوازې د طالبانو د مخنیوي له پاره جوړ شوی دی، نن که د طالبانو خبره یوه لوري ته شی پر سبا به په شمال کې خونړی جگړې پیل شی.

که د راتلونکو پېښو په څېر لو کې پرسهیل پرده واچوو یوازې شمال ته پام واپروو رباني او غفورزی اوسنی اعلانونه او کابینې له بېخه د اوریدو ارزښت نه لری. د ازبکو ملیشو له پاره جوزجان د پنځیزو سرچینو او مزار شریف له سیاسي پلوه ارزښت لري، په دې سېمو کې دوې سیال نشی منلای.

هزاره گانو ته د حاجی گکد و سپني کان د بامیانو په لس کیلومتری سهیل او د اش پشته د ډبرو کان د بامیانو په شپيته کیلومتری شمال کې پروت دی. بامیان ددوی له پاره هېڅکله سیاسي منځی نشی کیدلای، دا یوازې اوسنی لاملونه دی چې د بامیان نوم یې اوچت کړی دی، نه غواړی چې اوم او بې بنسټه یووالی د آرموخي، ښکاره کولو له منځه یوسی او

ودریزی. د ایران و ازبکستان ترمنځ اړیکې هم ښه نه دي او ان چې ترکیه به هم ډیره لرې پاتې نشي. که څه هم په شبیر، غوریند او په همدغو سېمو کې اسماعیلیه ډیر دی خو مخه نه لري. په تالا برفک کې کرملی قوم پروت دی (سني هزاره) چې له ډیرو کلونو را پر دې خوا د اسماعیلیه ووسره دښمني او جگړې لري. د بغلان په پلخمري او دوشی کې ډېر اسماعیلیه پراته ده. د جهاد له پیل سره سم د دوشی او پلخمري ډېر پښتانه یې مهاجر کړل او د هغوی ځمکې یې ونيوې. هغه مهاجر تر اوسه لا په جلالا او سوابی کې استوگنه کوي، خو څو واره یې غوښتنې وکړې خو بریالی نشول چې بیرته راشي. بدخشان ډېر اسماعیلی دی. په دغه شمېر احمدشاه مسعود ته په شمال کې اندراب، نهرین او شکمش پاتې کیږي چې هغوی هم د حقجو او سیدکریم تر لاس لاندې وه.

په تخار کې تاجک، ازبک، پښتانه او اسماعیلی گډ دي، مانا دا چې مسعود او سید نادری د شمال په ټولو سېمو کې کلی پر کلی گډ پراته وه. په بغلان، تخار او کندوز کې د دوی دواړو نه بیا پښتانه او ازبک ډیر او پیاوړی دي. که پښتانه او وزیک له پامه وياسو بیا هم د مسعود او سیدنادری جوړه به د اسرائیلو او فلسطینیانو غوندې وي مانا دا چې جگړې به پیل او اوږدې شي. د بدخشان، شاه سلیم، گرم چشمې تر چتراله پورې اسماعیلی دی چې مسعود به له ټولو خواوو نه کلایند وي.

که مسعود په تاجکستان کې ملاتړ لري د سیدنادری د ملاتړ یو شمېر ډیر او هم پیاوړی وه. د مسعود د شورای نظار د جهاد مهال خوبونو تعبیر

ځان یوازې کړی. دوی مزار شریف ته یوه بانه چې هغه روضه، مبارکه ده لرله. بله یې جوړه کړه او عبدالعلی مزاری یې په مزار شریف کې ښخ کړ، له ډیرو کلونو را پر دې خوا هزاره گانو هڅه وکړه چې خپل شمېر په مزار شریف کې ډېر کړي، اوس هزاره په هغه ځای کې ډېر دي.

هزاره گان یوازې یوه لاره لري چې هغه کال دولس میاشتې بهر ته ساتلای شي او هغه د بامیان، اش پشته، دو آب، ریاتک او مزار لاره ده. له مذهبي پلوه د ازبکو او هزاره گانو ترمنځ ډډون ډیر دي.

کالي زېرمې، سیاسي منځی، مذهبي ډډون، لږ والي او ډېروالی له گاونډیو سره اړیکې به لامل شي چې ډیر ژر د ازبکو او هزاره گانو ترمنځ جگړه ونیږي او ددې جگړې آرموځه به پر مزار شریف لاس بری وي. وروسته له هغې چې د طالبانو پلاوی په ناقانونی واک له عبدالملک سره دخپلواکۍ هوکړې ته ورسید د پاکستان نیشن اخبار او ځینې نورو هم ولیکل سمدلاسه هزاره گانو او اسماعیلیه و هم د خپلواکۍ غوښتنه وکړه دا څرگندونې د دوی ترمنځ د گواښ زنگ دی چې په طالبانو پورې څه اړه نه لري که خبره پر شمال او سهیل شوه بیا څه یو او څه څلور یو شی دی.

د مزار شریف په اوسنۍ کړۍ کې اسماعیلیه له هزاره گانو سره سیاسي دښمني لاپریږده چې گروهیزه دښمني هم لري. که د وزیکو او هزاره گانو ترمنځ جگړه وشي نو اسماعیلیه به د خپلو ستونزو له امله د وزیکو له ملاتړ نه لاس پر سېر شي. د هزاره گانو او وزیکو جگړه به ډیر ژر گاونډیو هېوادونو ته ه وغځېږي. ایران به پر هزاره گانو او ازبکستان پر وزیکو

دې. زما د برخې سوره ډیره تنگه وه، ما وغوښتل چې دخپل قسمت سوره لویه کړم چې لاس مې ورننه یوست درد راوین کړم.

څوک چې په خوب کې د قسمت سوري لویه وی له هغې نه خامخا دردونه پیدا کېږي. نظام او اداره دوه جلا شيان دي تر هغې چې نظام یا ملی اوږدونه وی د ادارې یا د حکومت جوړول به د ریاني دولت مانا لري. کله چې نظام یا ملی اوږدو جوړشي بیا اداره یا حکومت هرڅوک جوړولای شي. په پېنځو اردوگانو کې د فدرال مانا وېشل دي. طالبانو ته د ډېرو افغانانو بڼه کاته آر لامل همدغه و چې افغانستان تر یوه نظام لاندې راشي او بیا به د هغه په ملاتړ دخلکو په اراده ملی حکومت جوړ شي. په افغانستان کې ۹۹٪ افغانان ددې کار مخالف دي. نن سبا د نړۍ هېوادونه هڅه کوي چې پر تیرو دښمنیو پرده واچوي او د نوي مهال په غوښتنه سره یو شي. له بده مرغه چې زموږ یوشمېر بهرني ګوداګیان د نا شوني وېش له پاره خپل هېواد ږنگوي.

جگړه مارې ډلې چمتو نه دي چې خپل توپ و توغندی یوه ناپېیلي ملی اوږدو ته وسپاري دا پلان د محمود مستیری له څرګندوې سره سم د مسعود له خوا ونه منل شو.

که داسې وګڼو چې طالبان نشته بیا دې قیادي شورا راتوله شي او چار واګې دې په لاس کې واخلي له هغې ورځې نه بیا له بدنه لا ډېر بده ګوره. اوسنی توپونه او راکتونه د افغانانو د ځمکنۍ بشپړ تیا د ساتلو پرځای د افغان وژنې او د هېواد د ویجاړونې له پارچه کیدو د پاره دي. که طالبان په

ناسم و. په هغه وخت کې اکمالاتی بهیرو چې ده څنگ ته رامات وو. په نهرین او اشکمش کې د حقدو او سید کریم واک و چې د مسعود ډلې به تخار ته په پټه تیریدلې دوی سخته دښمنی لري، په مسعود باندې د کټ د وها بیا توکوه وشوه.

د وها بیاو عربود پیسو په وخت کې تر نورستانه پورې وها بیا پیدا شول خو کله چې بوجی او پیسې پای ته ورسېدې وها بیا هم ورک شول. نن سبا چې مسعود د طالبانو پر وړاندې جنگیږي او د شمالی وال د هغه پلویان دي، دا خبره د مسعود پر قومي شخصیت او پرستیژ پورې هېڅ اړه نه لري. جگړې ته مسعود قومي رنګ ورکړی دی. او که دا خبره نه وی نو بیا د شمالی د کوه دامن د زلیو درېدل د مسعود تر شا ناشونې دي. د شمالی خلک، مسعود په خپلو سیالانو کې هم نه شمېري، نه دې زرکاله پخوا د انگلیسانو پاچا اتر ته د هغه ډیر وفادار جنرال راپور ورکړ چې ستا حرامی زوی په ارګ کې ستا د خبرو پر گردې میز اسونه وڅېړل او هغه بې مات کړ. ماته اجازه راکړه چې ویې څپم. اتر ورته وویل چې خبرو میز مات شي بیا غیج جگړه پیل کېږي چې پایله او پای نه لري او زه نه غواړم چې د داسې د جگړو سرلاری شم.

تقریباً پنځوس کاله پخوا په پېښور کې د سبز علی کمیدین ریکارد و. سبز علی ویلی چې خوب مې لیده چې په کټ کې پروت یم او کټ مې آسمان ته پورته شو، ګورم چې آسمان سوري سوري دی، پوښتنه مې وکړه چې دا سوري د څه له پاره دي؟ چاراته ځواب راکړ چې دا د هرچا د برخې سوري

د افغانانو پرېوتل:

رایادېرې چې د سردار شاه محمود خان پر مهال به د بهلا، بېلو ژبو، قومونو مشران راتلل او یا به راغوښتل کیدل پر دېرو سېمه یزو، ملی او نړیوالو پېښو به ویناوې کېدې. د ستونزو مخه به په خپل وخت کې نیول کېده، ولسی مشران، خانان او اربابان د ولس و حکومت ته د ډاډ ویاور خاوندان وو.

چې کله به د پښتنو ترمنځ او یا د پښتنو او هزاره وو، تاجکو او نورو ترمنځ څه لانجه پیدا شوه د دواړو خواو استازي به وټاکل شول په جرگو او شوراګانو به ستونزې سمې شوې. په اورډو کې هم هڅه کېده چې د سمو او باوري پښتنو، تاجکو، هزاره وو او نورو کورنیو غړی افسران شی. د انګریزانو ټولنیزه جوله زموږ په شان وه، دوی هم سر، لارډ، دوک، ایرل، نایت او همداسې نور نومونه لرل. پر ۱۹۷۸ کال چې زه دوهم ځل د مهاجر په توګه لارم د ښارګوټي په اخبار کې لیکل شوی وو چې د پولیسو د زده کړې له پاره د کوماندو کارپوه افسر ته اړتیا ده.

له اخبار سره د پولیسو څانګې ته لارم، د پولیسو مشر چای راکړل ما ورته یاده کړه چې ما په افغانستان، شوروی، امریکا او انگلستان کې زده کړه کړی او د کوماندو افسر یم. هغه راته په ډیر سړیتوب وویل چې ترڅو اووه پښته انګریز نه وی موریې نه ولای نه شو.

په انګریزانو کې د تکنالوژۍ له بدلون سره ټولنیز بدلون هم راغلی

هېواد کې د یوه ملی اوږدو د جوړولو متره ولری نو دا به د افغانانو له پار، تاریخي ویاړوی. له ما سره د طالبانو د ادارې د جوړولو څه اندېښنه نه شته، حکومت داسې ماشین دی چې په خپله به ورته ور پرزې پیدا شی او که د ملی او ناپېيلي اوږدو د جوړولو متره ونه لري نو د بې ارزښته جګړو د لړۍ د ښمن یم.

بیا دې نوزما په اند افغانستان د ملګریو ملتونو تر څارنه لاندې د سترو هېوادونو په ژمنه لیر تر لیر تر شلو کلونو پورې یو ناپېيلي هېواد وپېژندل شي. درنې او منځني وسلې دې ټولې او بیا تخریب شي د وسلو پرځای دې تخنیکي او کرنیز لوښي افغانستان ته ورکړل شي. افغانستان دې د پخوا په شان په تنظیمه ریاستونو یا نائب الحکومه ګانو جلا او د منځني حکومت تر ادارې لاندې وي.

دا کار ښايي د طالبانو د مشرتابه د خوا په چټکتیا سره پرمخ ولاړ شی. د طالبانو له پاره د رباني څلورنیم کلن پیر ستر درس او عبرت دی. د جګړې په اوږدو به طالبان هم خپل ملی ملاتړ له لاسه ورکړی، نظام او سیاست یو د بل شپږوونکي دی. د بې پایلې جګړې پرځای دې له سم سیاست څخه کار واخستل شي، د طالبانو د بري معیار د ولس ملاتړ دی. د هېواد نوم افغانستان دی، طالبستان نه دی، ولس یې افغانان دی نه طالبان، که هر څوک پر دې لار لاړ بریالی دی او که نه نو پر بې ښه شه. (۱)

دې، خو بنسټونه لاد پخوا په شان پاتې دي. اوس هم "سول سرويس" چې د پيره اړبنتمنه څانگه ده د باوري خبرو په لاس کې ده.

د سردار محمد داود خان له راتگ سره سم ټولنيز تغيرات بدلونونه راغلل، سردار محمد داود خان پر منځنۍ حکومتي کړۍ تکیه وکړه د خانانو، اربابانو، قومي مشرانو اداري بڼې ته يې د پای ټکي کېښوو، ولسي جرگه او شوراگانې له منځه ولاړې، په اوږدو کې هم د پير بنسټيز بدلون راغلی د لوی درستيز د گرجنرال غلام فاروق خان پر مهال په پټو سترگو د افسرانو د شمېر په پوره کول پيل شول، پخوانی سيستم له منځه لاړ. په افغانستان کې د ديني علماوو او روحانيونو درناوی د نړۍ تر بل هر اسلامي هېواده د پير و خو په ټولنه کې د هر چا ځای جلا او څرگندو.

د درنو علماوو او روحانيونو ځای جومات او خانقاه خان او ارباب ځای د پيره، اجره او خوشخانه وه. په داسې حال کې چې د افغانستان په اقوامو او قبايلو کې صنعتی، اقتصادي، کرنيز، سوداگريز، فرهنگي، تکنالوژيکي هيڅ بدلون نه و راغلی ظاهري تقليدي بڼه يې لرله ټولنيز شکل له منځه لاړ. سردار محمد داود خان ولسي مشران له منځه يووړل، تره کی مړه کړل، امين ووژل، کارمل ساه ترې ووبسته، نجيب هم څه لاس ونه نيواو له ټولو نه پرمخ لاړ.

په دغه بهير کې له پيله تر پايه د روسانو لاس و. روسانو په افغانستان کې د روسی تزاری حکومت له تاکتيک نه کار واخيست، د بېلتانه د خپريدو له پاره يې د يووالي کړۍ له منځه يووړې.

نجيب د قومي مليشوپه جوړونه او کارونه قومي بېلتون وهڅاوه. پاکستان د جهاد د ملاتړ تر نامه لاندې د جومات و خانقا کسانو ځای د ديري، اجري او خوشخاني کسانو په ځای بدل کړل، مشران تسبيح پر لاس جوماتو ته ولاړل، درانه علماوو او روحانيونو سياست ته لاس کړ، قومي مشران په ديني چارو نه پوهيدل او روحانيون او علما په ملي چارو خبر نه وو. دا خوسمه ده چې په جهاد کې تاريخی سابقه لری خوله سياست سره يې کار نه و. هغه وخت چې له اقتصادي ستونزو سره په خپله مخامخ وو او د خلکو په مرستو يې ژوند کاوه توصيه پر صبر او قناعت وه، شعار دا و چې پيسې د لاس خیري دي، يا هندو هم پيسې لری، په لمانځه او خيرات کې دوعا دا وه چې لويه خدايه له بدو کارونه موساتي، په بدو لاس مه راکوې، بدو ته په تگ مو پښې ماتې کړې، بدو ته په ليدلو مو سترگې رندې کړې. خو کله چې د دارو د نډو نه جوړ او لامبو پيل شوه شعار بدل شو. اوس وايي يا الله په نعمتونو دې شکر او کبيره گناه مورا ته عفو کړي، مانا دا چې زه به گناه کوم او ته يې راته عفو کوه. (!)

دوی ملی احساس نه لاره او په ملی مسووليت نه پوهيدل چې د افغانستان په تاريخ کې افغانان او قومي او مشران د غيرت او ميړانې پر ډگر له سرو مال نه تير شوی دي.

دوی دا عقل نه لرې چې افغان به د روسانو يا ايرانيانو او يا د نورو گوداگی نه شی. له نن نه نېژدې پېنځه ديرش کاله پخوا د اجمل ختيک د خولې خبره ده چې د مهمندو يو افغان مالتي خرخولې ما ورته وويل چې

راځه مالتې پريږده زه به ډيره تنخواه درته وټاکم، مالتې والا راته وويل چې له څه امله به ډيره تنخواه راكوي. ماهغه ته وويل چې څه سخته دنده نه ده د پېښور په راډيو كې د افغانستان د حكومت پروړاندې هغه څه وايه چې موږ يې درته وايو. مالتې والا افغان راته وويل چې غريب خداى كړم بې غيرته چا كړم؟ چې ټول پاكستان راته څوك راكړى زه به د خپل حكومت سپكه ونه وايم. په انگرېزانو كې ډيره مشهوره خبره ده چې آر افغان د اړتيا له مخې كرايه كيداى شى خو پيړودل كېداى نشى. دا خبره مايكل ډينز د طالبانو په اړه د انگلستان د تايم په اخبار كې (اگست ۱۱-۱۹۹۷) هم ليكلي ده. خو له بده مرغه چې ځينو تش په نامه مشرانو خپل بې ارزښته ځانونه، افغانان او افغانستان په ډيره ارزانه بيه ويلول. پخوا چې به يو ملك په كلي كې ولسوال ته په شيطانى مشهور ش به ټوله ولسوالى كې به يې بچيان او لمسيان د شيطان د زامنو او د شيطان د لمسيانو په نامه ياديدل. اوس له روسانو او انگرېزانو سره د جاسوسى غټې دوسيې لري كتابونه پرې ليكل شوي دى خود شرم پرځاى لا وياړي هم اوس افغانستان ملي مشران نه لري او دا يې ماته پرېوتل ښكاري.

گوندي او د لواكي جوړښت مونوړ هم جلا كوى، د ژوند كچه مو راتيتوي موږ تر ډيره پورې ملي جوړښت او جولي ته اړ يو.

د كانيې كړښه:

ځينې ويناوې د كانيې كړښې وي، د پخواني اسلامي انقلاب حركت مشر ښاغلي مولوي محمدي د جهاد په پيل او پاى كې زما تر مخې دوه

خبرې كړې وې او پخپله يې ويلي وو چې زما خبرې كانيې كړښې دي. د جهاد په پيل كې يې ډيرې ستري افغانى غونډې ته د خبرو په ترڅ كې وويل چې يوه لوگرى راته وويل امير صاحب! كور مې روسانو بمبارد كړ، وسوزيد، ما ورته وويل چې الحمد لله. بيا يې وويل چې ښځه مې شهيد شوه، ما ورته وويل چې ښه الحمد لله، بيا يې وويل چې لور مې تپي شوه، ما ورته وويل چې ښه الحمد لله.

مجاهدو مهاجرو ورونو دا ځكه چې دغه پرې او ستونزې ډير ثوابونه او اجر و نه لري، په پاى كې يې راته وويل چې د لور د درمل وسه نه لرم مرسته راسره وكړه. ما ورته وويل چې زه تر تا بې جو كې يم. زه ولاړ شه چنده وكړه او ماته هم دوعا كوه چې خداى راته څه راكړى بيا به يې له تاسې نه قربان كړم.

مولوى محمدي وويل ورونو افغانانو د جومات كوڼج به په تاج محل ورنكړم. لال به كنډواله كې وي، جهاد اسلامي فريضه ده او له نفس سره جهاد تر ټولو نه ښه دى، ددې فاني دنيا خوندونه زموږ له پاره نه دي. كلونه تير شول جهاد پاى ته ورسېد، كله چې يې له بې بى سى سره په مركه كې وفرمايل چې د افغانستان آب و هوا مې په صحت براهه نه ده وار له واره د افغانانو له غمه ځينو پاكستاني عالي مقاماتو خپله اسلامى او د ښه گاونډيتوب دنده ترسره كړه، جناب محمدي صاحب ته يې د اسلام آباد په ST60 - F11-4 نظام الدين رود حيدري چوك چې خواته پر لوره غونډى حڅكه وركړه. اوس د جومات كوڼج تاج محل شو ځانته په خپله سپينه مانى

کې ناست دی وایی الحمدلله او په دارو سوداگری ته وایی ثمة الحمدلله. په دوی کې مارکیتونه ثمة ثمة الحمدلله. خود شهیدانو کونډې او یتیمان چې په مرداریو کې د چرگانو د پنبې د خواړو له پاره لتوی هغوی ته بیا هاغه الحمدلله. د څارویو په شان وابسه خوړل ثمة الحمدلله. ماشومان په ځوماتونو کې پرېښوول ثمة ثمة الحمدلله، د لوری له لاسه فحشا ته اړېدل ثمة ثمة ثمة الحمدلله، ځانته دغه او افغانانو ته هغه اجر و نه او ثوابونه لری. فانی جهان پر باقی جهان بدل شو.

دویمه خبره: د جهاد په پای کې محمدی غونډې ته وویلی چې خلک ناپوه دی په ناپوهانو کې ارزال ډیر وای که د هېواد مشر په انتخاباتو راشی ارزال په ازیل وټاکي. موږ باید په اسلامی اصولو د قیادی شورا څخه د اهل حل و عقد په طریقو یو اهل امیر وټاکو. وروسته بیا جناب سیاف وویل چې اصلاً دې ته اهل عقد حل وایی او موږ دا څو کسان اهل حل مشکلات یو. همغه وو چې نا اهل حل مشکل مشکلات جناب ریانی راغی او څلور نیم کاه توره تیاره د تاریخ پاته شوه. ستره پوښتنه دا ده چې دوی ولې د خپلو تنظیمونو په امارت کې دغه فورمول پلی نه کړ. هلته یې د خپلو ځانونو له پاره اهل ایزار بند او دلته یې اهل حل و عقد ځانونه پاته جوړه کړه او افغان ولس یې په لوی لاس اهل خون وغم کړ.

وایی چې ځان پېژندنه خدای پېژنده ده. دوی خپل ځانونه نه و پېژندلی، هر یوه ځانته د حضرت عمر فاروق (رض) پیښې کولې چې مفلسان وو فاروقی وو، چې ملیونران شول فرعونان شول. په ډیره بیرې یې

اسلامی لاره پرېښووه او خپله انسانی کمزورتیا یې زیات کړه. د اهل حل و عقد یو بل ملا صاحب وویل چې زه د ځینو په شان عیاش نه یم چې بهر لار شم، زه خپل وطنی او فقیری ژوند نه پریرم، په حبیب بانک کې یې فورمه ډکه او څلویښت ملیونه دالریې ورواچول د حبیب بانک مشر وویل چې که له لسو ملیونو نه ډېر وی د آر له مخې یې د لاسته راوړلو پوښتنه کړي.

د اهل حل و عقد ملا صاحب لیکلی و چې «خدای را کړی دی» د بانک مشر وویل چې بې شکه خو لاسوند ولیکه، افغانی ملا صاحب گورنر ته مانېښ شو، گورنر د بانک مشر ته سپارښت وکړ چې څه لار ورته جوړه کړه، د بانک مشر څلور فورمې ورکړې چې لس لس ملیونه په څلورو نومونو په کې ولیکه. د دغه ملا صاحب دغه څلویښت ملیونه دالره په دریاب کې یو څاڅکی دی. د پېښور د کارخانو، کراچی او د ویی ترمنځ سوداگری یې ښه په خوند روانه ده، شپږ جریبه ځمکه د ایبټ آباد په ښار کې لری، پر دغه جناب باندې هم ځینې پاکستانی ډیر زړه سواندي وي.

دغه ملا صاحب لږ تر لږه سل لاری د رځامو او مرمرو پاکي تورل شوې سل لاری تیرې د څرخي پله له کارخانې نه یوړې، وروسته یې بیا د کارخانې ماشینونه هم یوړل. که څه هم زه محاسب نه یم خو لږ و ډېر د لسو ملیونو دارو اتکل کولای شم. اوس به انشاء الله چې ایبټ آباد کې بنگلې جوړې شوې وي.

زه له محمدی نه پوښتنه کوم چې ستاسې د قیادی شوری د ملگرو د

د قیادې شورا ځینی غړی او یو شمېر نور افغانان له طالبانو سره دښمن دي، په افغانانو کې دود دی چې که څوک بد کارونه وکړي خلک د هغه مور و پلار ته سپک او بد وایی که طالبان بدوی نو هغوی د قیادې شورا د اعمالو نتیجه ده، طالبان د زبانی او د قیادې شورا له سیاسي بی کفایتیو نه پیدا شول د قیادې شورا د غړیو او د ځینو نورو مانی او بنگلې افغانانو ته ډیرې گرانی پرېوتې.

د افغانستان دیوالونه ونړیدل ددوی د بنگلو دیوالونو اوچت شول، افغانستان خرڅ شوی دوی بنگلې واخیستې کابل ښار ړنگ شو، ددوی سالونونه جوړ شول، د وطن هره ټوټه ددوی د خوب خونې شوې د کابل موزیم، بنگلو دیکوریشن شو، د افغانانو وینې یې په تشنابونو او شاورونو کې بهیري او غسلونه او اودسونه کوی او بیا خدای یادوی.

په دې لیکنه کې زه ځکه "محمدي" صاحب ته وایم، داځکه چې "محمدي" صاحب له مادی او مانیز پلوه د نورو په پرتله پرېخته ښکاری.

اسلامي نظام:

زه په دې موضوع کې د ناپوهی له کبله له ډیر پام نه کار اخلم، خدای دې وکړي چې د احساساتو د تراغېز لاندې څه قلمی تېروتنه رانه ونه شي. ترهغه ځایه چې ما د قرآن مجید تفسیر او د نبی علیه السلام مبارک احادیث لوستای دی که دا ووايم چې موږ تش په نامه دخولې مسلمانان یو ډیر به ناسمه نه وي. که په زرو مسلمانانو کې یو وایی چې - اسلام به

جهاد اعلانونه، نعرې، تبلیغ او شعارونه چې د افغان ولس د احساساتو د پارولو ستر لامل شول، یونیم ملیون افغانانو د قیادې شورا تربیرغونو لاندې ځانونه بلهار کړل، په لکونو معیوبین، کونډې او یتیمان شول، دیرش ملیونه ماینونه څښ پاتې شول برېږه پر دې چې د قیادې شورا غړو او یو څو قوماندان صاحبانو هر یوه له سلونه تر شپږو سوو ملیونو دارو پورې زیرمه کړل د افغانانو له پاره بې پایله څه شوه؟

نن سبا افغانستان په ټوله نړۍ کې بدبخته هېواد او افغانان بدبخته وگړي دي. د قیادې شورا له لاسه د هېواد ځمکنۍ بهشپړتیا له گواښ سره مخامخ دی، له غمیزو نه اوږد داستان جوړ شو چې پای نه لري.

آیا دا جهاد و که د افغانانو بیځایه ټولوژنه؟ که جهاد و د چا پر وړاندې و؟ که د کمونستانو او روسانو پر وړاندې جهاد و نو بیا مو ملگری په کوم ضمیر، په کوم اخلاقو، په کوم اسلامیت او انسانیت دروسانو د ځانگړي استازي تر څنگ ناست وی؟ ولې له هغوی نه د افغان وژلو له پاره مرسته اخلی؟ ولې روسانو ته لار ورکوی چې خپل غچ په افغانې گوداگیانو ترسره کوی؟ ولې د هغوی سیاسي موخې او پوځي پلانونه پلي کوي؟ ولې ځینې کسان له ایرانیانو نه ډالر اخلی او د هغوی د کرکېجنو موخو د ترسره کولو له پاره زموږ هېواد وال وژني؟

زه له قیادې شورا نه دا پوښتنه کوم چې افغانانو تاسې د امیرانو، لیدرانو، رهبرانو، قایدانو او په نورو غټو غټو نومونو یادولی اوس مو په څه نامه یاد کړی؟

د ستميانو د اصلي مشر احمد شاه مسعود اړيکي له اعليحضرت سره د حزب اسلامي د وينا له مخې په مجاهد ولس کې هم راغلي وو. کله چې ستار سیرت، جنرال وردگ، فاطمه گيلاني، حاجي عبدالحق او حامد کرزي د کانگرسمن دینه روره باکر نه راجا پير شول د هغه ذهن يې د طالبانو په اړه وپراوه.

هغه يې داسې پوه کړ چې ترڅو طالبان واکمن وي دروغې جوړې لار نه شته، ښايي طالبان يې جوکې کړای شي چې د مسعود و دوستم غوندي لويې جرگې ته غاړه کيدی او اعليحضرت ته لار پيدا شي.

هغه ورځ چې زه د نيويارک ته د افغان منځي غوندي ته روان وم سردار مصطفى خان له روم نه تيلفون وکړ چې اعليحضرت غواړي تا وگوري، د امنيتي تشکيل جوړولو ته اړتيا ده او په دغو نيژدې ورځو کې به ستر بدلون راشي. ما ورته وويل چې زه خو همدا اوس نيويارک ته روان يم بيا به له هماغه ځايه ورشم. د نيويارک په غونډه کې د امريکې ستر وځانگړی استازی د امريکې د مرستو يادونه وکړه. څوک چپ وو او چا د منلو پردود سر ورته ښور او.

ما ورته وويل چې زه ددې پوښتنې او يوه غوښتنه لرم. که موږ چې له تاسې د لويې گډون کوونکي وو، نو د شوروي امپراتوري له ړنگيدو سره خو تاسې د ټولې نړۍ يوازينی ځواک او امپراتوري شوی زموږ برخه څه شوه؟ که موږ ستاسې تنخواه خواره جگړه مار وو، نو تنخواه څه شوه؟ او غوښتنه مې دا وه چې موږ له تاسې نه وسله ډالرو نورې مرستې نه غواړو.

وو خو ما ددغه مشر خبره وروگرځوله او ورته و مې ويل چې که په افغانستان کې ملي ځاينان پر پوريو وويشل شي څوک له ډاکټر محمد حسن شرق نه لومړی کيدای نه شي. زه زيات لرم چې د محمد داود خان د کودتا او بيا وروسته د محمد داود خان د وژلو پلان محمد حسن شرق جوړ کړی و.

يو ټکی پوره راته څرگند نه دی چې په افغانستان کې د کي جی بی لومړنی غړی کارمل و که محمد حسن شرق؟ په هر ډول دا کيسه هم لويه ده. پردغو وروستيو په روم کې سردار عبدالولي خان د اعليحضرت نژدې سلاکار و. وروسته بيا هلته دوه گروپه جوړ شول او يابل نوې گروپ جوړ شو. هماغسې چې د سردار محمد داود خان پر وړاندې سردار عبدالولي خان دريدلی و همدا شان سردار مصطفى خان د سردار محمد نادر خان زومی او د اعليحضرت لمسی د سردار عبدالولي خان مخې ته ودرید، ښاغلی وزيری چې د اعليحضرت په دفتر کې کار کوی سردار عبدالولي خان يې پريښوو او د سردار مصطفى ترڅنگ ودرید. ښاغلی واصفی هم د سردار محمد داود خان له امله له سردار عبدالولي خان سره دوستانه اړيکي نه لرل. ښاغلی وزيری په قوم الکوزی دی او ښاغلی واصفی هم اوس د سردار مصطفى ترڅنگ درې ډلې جوړې شوې. د الکوزيو ډله د وزيری په مشرۍ، د ستميانو ډله د سیرت په مشرۍ چې د یونس قانونی باجا دی. او له امريکايانو سره د ترليو افغانانو لکه حاجي عبدالحق، هدايت ارسلاو حامد کرزي ډله.

جنرال عبدالولي چې له دغه بهير نه زړه توری شو ځان يې څنگ ته کړ.

کوی پروانه شته. «دینه وروده باکر» خپل سیاسي سلاکار «پال» ته لاریونونه وکړه چې د سعودی د شاهي لور مقام ته لیک ولیکي اود هغوی سفیر ته یې وسپاری.

د حاجی داود کورته ولاړم اودا کیسه مې ملگریو ته وکړه، ټول هیښ پاتې شول. سبا سهار چې د ښاغلی حداد په کاله کې وم د طالبانو پرمختګ پیل شو، امریکا غږیه هره گړې ماته خبر راکاوه او ما به روم ته د جلال آباد تر نیولو او ان تر سروبی پورې روم خوښ ښکاریده کله مې چې د کابل د نیولو راپور ورکړ خود قیقي وروسته مصطفی راته وویل چې د راپور په صحت کې غور ته اړتیا ده. ما ورته وویل چې زه خبریال نه یم او د تیلیفون غوړی مې کیښوده. کله چې مزار ته د تګ پلان شنه شو دویم پلان دا و چې طالبان به د جلال آباد سروبی په شا و خوا کې پاتې شی. بیا به دوی له مسعود سره روغه وکړی مانا دا چې اعلیحضرت به د یوې معاملې په ترڅ کې راشي. طالبانو کابل ونیو، او دا پلان هم بریالی نه شو. وروسته بیا دریم پلان رامنځته شو. هغه دا و چې په پښتنو کې د تېرني بېلتون او په خپل منځی جگړو اخته شی ترڅو طالبان له دې لارې غاړه کیدی.

ددې درامې آر لویغاړی ستمیان وو چې مشري یې مسعود بیا قانوني، ډاکټر عبدالرحمن او ډاکټر عبدالله کوله. سیرت هم مخکښ په توگه د اعلیحضرت جنده پورته کړې وه د هغه یو ډز دوه مرغان وو د آلمان او استانبول د غونډو آرمانا او جاج د اعلیحضرت له نامه نه ناوړه گټه او د پښتنو ترمنځ د جگړو جوړول وو.

دغه راته ووايي چې «تاسې په «ورلړ زینو اردو» کې زموږ د هېواد نقچه څرنگه ده. چې خدای ته صبر وکړو او غلی کینو.

افغانان لومړی په خدا او تر چک چکو وروسته بیا غلي او اغیزمن شول. دامریکې حکومت استازې هم ډیر تروش شو او سړي تپت وچاوه بیا یې وویل چې زه جنرال ساپی ته ځواب نه لرم، نن ماښام واشنگتن ته ځم او سبا سهار به دا خبرې خپلو مشرانو ته ورسوم.

ماښام واشنگتن ته تر تگ مخکې میرمن فاطمې گیلاني وویل چې اعلیحضرت نن سبا مزار شریف ته روان دی. ملگری په واشنگتن کې له حاجی داود کره میلسانه وو، زه پخوانی ژمنې له مخې په کانگرس کې د «وینه وروده باکر» دفتر ته لاړم. سره له دې چې پښه مې وغوښته چې میلمه خو بیا هم تر نیمه شپه پورې ورسره وڅنډیدم. هغه پوښتنه وکړه چې ته څرنگه دامهال امریکې ته راغلې. اعلیحضرت خو مزار ته ځی. ما ورسته وویلی چې زه خبر نه یم، دا د هغوی خپل کار دی.

له ما نه یې پوښتنه وکړه چې د ډیرو ملگریو دا خوښه ده چې مزار شریف ته لاړ شي. ته څه وایې؟ ما ورته وویل چې موږ د ټولې نړۍ لاسوهنې غندو یوازې افغانان پر سعودی عرب څه نیوکه نه لری دا ځکه چې هلته زموږ سپېڅلی خوندی دی. که اعلیحضرت تلونکی وی نو د سعودی په الوتکه دې لاړ شي او د سعودی شاهي کورنۍ دې هم څوک له ځانه سره ملگری کړي. لومړی دې په کندهار کې کوز شي د خرقې مبارکې زیارت دې وکړی بیا دې مزار ته لاړ شي او د شاه اولیا زیارت دې وکړي وروسته چې بیا څه

وېلېل شوم. دوی لیکلی و چې ډاکټر عبداللہ د شمال د ائتلاف د بهرنیو چارو د وزارت مرستیال او مولوی عبدالحکیم مجاهد په اسلام آباد کې د طالبانو د سفیر په توګه ټاکل شوی دی. ما خپل اعتراضیه لیک د افغانستان د نیمروز اخبار ته ورکړ او کنفرانس مې پرېښوو او له ګډون نه مې بېښنه وغوښته. ما ویکل چې د شمال په نامه ائتلاف ته چې یو ملي خیانت دی د دولت په نامه سیاسي مقام ورکول، د تجزیې مانا لري. سیاسي مقام که د هر چا په نامه وي ښایي د افغانستان په نامه یاد شي، نه د شال او جنوب په نامه، د ستمیانو د پخوانی جوړ شوي پلان له مخې د جرمني په بن ښار کې غونډه جوړه شوه. وایی وړیا شراب قاضي هم څښي. په دې غونډه الوتکو ټکټ، لګښت او جیب خرڅونه وړیا وو له هر کاله نه پلار زامن، وروڼه، تروزی ان تر باجا ګانو پورې هم راغلی وو.

دلته سردار مصطفی هم ګډون کړی و او دا بې ویلی وو چې که پر سیرت څه بدنایي راځي غواړم چې له هغه سره ونډه واخلم. په خپله اعلیٰ حضرت ددوی له ډیرو کارونو نه خبر نه و. که له طالبانو سره شخصي او د «زیو زیو» اختلاف نه وای نو ښاغلی واصفي، د حاجی عبدالحق، حاجی قدیر، محمد یونس قانونی، ډاکټر عبدالرحمن او عبداللہ په اړه یوه مقام ته داسې تور مفصل لیک لېږلی و چې زه اخلاقاً د هغه د یوې کلمې ذکر هم نه شم کړای.

په لندن کې ماته د جګد لګ قوماندان محمد انور خان وویل چې ډیر ژر به د طالبانو تغیر ټول شي. ده زما د پوښتنې په ځواب کې وویل چې د

د هامبورګ په شورا کې د شپې له خوازه، وزیري، ډاکټر لودین، او یو پخوانی دیپلومات په یوه رستوران کې تر دوه بجو پورې کېناستو. وزیري طالبانو ته د کنځلو تر بریده غوسه وده وېل چې ډیر ژر به طالبان له کندهار نه ورک شي.

ما ورته وویل چې زه او ډاکټر لودین دغه کسان پیژنو، موږ د طالبانو پروا نه لرو خو ډاږېم چې لومه نه وي ځک چې پر مسعود باور نه شته. ستمیان زما د ښمنان نه دی، زه په خپله سايي يم او دا د لوی خدای جزایي قوم دی. د ستمیانو دښمنان د «زیو زیو» * مشران دی، وزیري وویل چې که مسعود هر څنګه وي تر طالبانو ښه دی.

کله چې خپلې کوټې ته راستون شوم ښاغلی کاروانی، او مصداق مې له خوږه راوین کړل همدا شیبه ښاغلی انځور صاحب له دو ملګریو سره را پیدا شو. ما دوی ته کیسه وکړه خو ډار او اندېښنه راته پیدا شوه.

د روژې په میاشت کې کندهار ته لاړم. پر هماغه شپه په خپله امیر المؤمنین «ملا محمد عمر مجاهد» د ملا نقیب الله الکوزی پر وړاندې جګړې ته تللی و. بهار له روژې او بې خوبي سره سره بیا هم لیدل نه شوه په همغو ورځو کې رباني هم پاکستان ته راغلی و. داسې ښکارېده پاکستانیان به د رباني او مسعود له تاوتریخوالي نه ګټه واخلي او رباني به په خپله غیر کې ونیسي. پاکستانی لاپوه نه وو چې د احم د سکې بل مخ دی. د لندن کنفرانس ته چې د ښاغلي فاطمي گیلاني له خوا جوړ شوی و

* هدف پښتني څانګې، لکه محمد زې، کرزی، بارکزی، الکوزی او داسې نور دی

طالبانو پر ضد لويديزو سيمو کې ملامنک، په منځنيو سيمو (جبل السراج) کې حاجی قدیر او په ختيزو سيمو کې روح الله او ملک زرین ټاکل شوی دی چې د طالبانو پر وړاندې د پښتنو نوې جبهې پرانيزی. خو کله طالبانو چې مزار شريف ونيو، د دوی دغه دريم پلان هم ناکام شو.

مخکې مې وويل چې له دغو کيسو نه کتاب جوړیږي زه نه شم کړای چې دا هرڅه په يوه ليکنه کې راوغاړم. په دغه پلان کې هڅه کيدې چې د ترکيې له لارې له ازبکستان نه افغانستان ته د پښتنو د ټکولو له پاره نوې لار جوړه شي. موخه دا وه چې پښتانه د تاجکو، هزاره گانو او ازبکو پر وړاندې يووالی له لاسه نه ورکوي. ښايي پښتو له پښتانه سره د «زيو زيو» په نامه لاتباډه او برباد شي.

د ماسپښين لمونځ مې وکړ درې بجې کيدونکې دی وخت هم لږ پاتې دی، چې دارو وخورم خوب راياندي راولی. دا لړۍ به پای ته ورسوم او د امريکايانو په اړه لنډيز وليکم: د امريکايانو سياست په زور او گټو ولاړ دی، له چاسره د دښمنۍ او د دوستۍ پروا نه لری، څومره چې ځواکمنیږي د مخامخ لوري د پرځولو اشتهايې لا ډیريږي. ديموکراسی، بشری حقونه، نړيواله بښنه، ملگری ملتونه، دا ټول هسې تشې خبرې دي. نړيوالې مرستندويې ټولنې د جاسوسۍ شبکو له خوا اداره کيږي. په امريکا کې بشپړ روغ توکمونو (نژادونه) د ځمکې له مخ نه ورک شول. امريکا دوه حکومتونه لري چې يو يې ښکاره او بل يې تر ځمکه لاندې پټ واک حکومت

دی چې هغه د يهودو او مافيا تر لاس لاندې دی. د انگریزانو سياسي زغم ډیر دی خو په قامرس کې يې له غچ اخيستلو پرته بل څه نه شته، دوی اوس هم امريکايانو ته لارې ښيي. هغه کارونه چې زموږ په هېواد او سيمه کې شوی او کيږي دا يو هم ناڅاپي نه دی، دا هرڅه گام پر گام د امريکې له خوا څارل کيږي.

په ځينو پېښو کې چې د وپه نړيوال ډگر کې يوه خوله نه وی او يا يې د يوه هېواد له مشر نه په ښکاره بد راغی ددې مانا دا نه وی چې هغوی يې له منځه وړلای نه شي، دا ځکه چې د هغو په له منځه تگ سره پر له پسې داستان پای ته رسيږي او بيا يې انې بانې له منځه ځي. يوځل يې افغانستان د شوروی په خوله کې ورکړ، عراق يې پخوانی دښمن و. کله چې خميني راغی ايران يې د نوی دښمن په توگه له عراق سره په جگړه واچاوه، عراق يې له کوپټ سره واچاوه او خپلې پښې يې هلته لايښگې کړې.

امريکايان پوهيږي چې په منځني ختيځ کې اسلام جذبه مړه ده. هلته دوه ډوله هېوادونه د، ماړه او پانگوال يې خپل واک وگړي په امريکايانو ساتي او بې وزلي يې د امريکا مرستو ته اړ دي.

اخواني ترورستی ډلې په خپله امريکايانو جوړې کړې دي، دا د دوی له پاره د پرله پسې داستان بڼه لري ده. د اخوانو مشران په لندن کې اوسيږي نو دا به کوم لوده او احمق ومني چې د هنوی له موخې او غوښتنې پرته به هلته يوه شپه هم تيره کړي. هغه تل د: «موکراسی په نامه د هيوادونو د حکومتونو دښمنان ساتي. په افغانستان کې کله چې جهاد د کمونستانو

دښمنان يې ساتل، اوس د مجاهدينو ساتي.

دا به کوم پاگل ومني چې د پاکستان د اتومي وړتيا له بنسټ ايښودلو او جوړولو نه دوی خبر نه وو. امريکايانو د لادن زوی اسامه له خپله ډلې سره افغانستان ته راوست. تر ۱۹۸۸ کال پورې «سی، آی، ای» حکمتيار ته د مياشتې يو مليون ډالر د جيب خرڅ ورکاوه د ژورې اډه چې امريکايانو په کروز توغنديو وويشت په دغه کار کې د امريکايانو ځانگړې غوښتنې وې، کانگرسمن چارلزولسن او پاکستانی منصبدار له ميناغلی مولوی جلال الدين حقاني سره يو ځای و، د پاکستان پروا نه لرې هغوی ته يې هندوستان ساتلی دي. اوس دی غواړي چې افغانستان د ايرانيانو په خوله کې ورکړي، اصلی موخه د ايران تباهي ده هغوی پوهيږي چې موږ تر پنځوسو کالو پورې رغيدای نه شئ.

د ايران ښکېل ځکه ارزښت لري چې حزب الله په لبنان کې د يهودو پر وړاندې بريالی دی او روسانو ته هم ډیر نژدې شوی دی، که ډیر پياوړی شی بيا سعودي او خليج هم له گواښ سره مخامخيږي. ما پروښ «د دوشنبې ورځ سپتمبر اوومه نېټه-۱۹۹۸» روم ته تېلفون وکړ چې مزار شريف ونیول شو والی وټاکل شو ايران گواښ ورکړی دی تاسې ولې تر اوسه پورې غلی ناست یاست. د مزار شريف په لومړي ځل نیولو کې څه ناڅه د جنرال عبدالولي خان ونډه او واک و اوس ماته هم پوښتنه پيدا شوې ده.

لکه چې له ستميانو او «زيو زيو» نه له روم څخه د غنيې جال چاپير شوی وی. ما کانگرسمن «دېنه رورده باکر» ته ليکلی وو چې ستاسې

تر څنگ افغانی وژونکی جنایتکاران او ملی خاینان راټول شوی دی، غولوی مو، هغوی پښتو وایی خو پښتانه نه دی، هغه ځواب را کړ چې ماله مسعود و دوستم سره خبرې کړی دی، هغوی لویه جرگه او اعلیٰ حضرت غواړي له طالبانو نه ښه دی، دغه بدبخته امريکايان تر اوسه لا مسعود نه پیژنی، کټ، مټ له قسقله توره یلي چې په اوبو کې غوټه یو ځای وهي او سربل ځای را باسي.

*

بسم الله الرحمن الرحيم

د افغانستان د اسلامي امارت مشر،

جلالتمات امير المومنين ملا محمد عمر «مجاهد»!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

وطن ته د خدمت له پاره له خپلو يارانو سره بريالي اوسې، پاک
خدای (ج) دې حالات ډیر ژر نښه کړي چې د ولس د هوساينې له پاره خپله
اسلامي دنده او وظيفې ترسره کړي.

وروره: د بېوزلي لاس و پښې غوڅول هر څوک کولای شی. خو که د
شریعت په چوکات کې تاسې د تش په نامه مشرانو او ځينو نورو چې
قتلونه، جنايتونه، او خيانتونه يې کړي دي له جرم سره سم په دار و زړول
او يا مو لاسونه او پښې ور غوڅي کړي بيا دې د حضرت عمر فاروق (رض) د
سپېڅلې عدالت مقام مبارک شه. او که دا نه وي بيا نو د عمر نوم هم لا
زيات دی ټينگ دې وی شریعت او د فاروق اعظم نياو، ودان، خپلواک او
يو موټي دې وی افغانستان.

مع السلام

جنرال ساپی

۱۹-۹-۹۸

د دوست به ژور کي چا ژور لږس

چارلز ولسن د خوست په ژوره کچ

کرنل رابرت براون

DANA ROLIBABACHER
4500 DuPont Circle
WASHINGTON OFFICE
2250 Massachusetts Avenue, N.W.
Washington, DC 20008-5005
(202) 338-7418 FAX (202) 338-8125
DISTRICT OFFICE
16163 Belden-Buckingham Drive, 304
San Francisco, CA 94047-3915
(415) 667-3322 FAX (415) 667-5153
<http://dana.house.gov/danarolibabacher.html>

Congress of the United States
House of Representatives

February 20, 1998

General R. Sall
Fax: 44 161 969 0312

Dear General,

I received your fax. Sorry I didn't get back to you sooner. I've been busier than at any time in my life. General Wardock came into my Washington office to say hello. His old wounds are still an irritation. He is not optimistic about Afghanistan, but he hasn't given up.

About the Taliban. They can end the conflict tomorrow by permitting the King to return to oversee democratic elections. Instead, the Taliban opt for power. I've discussed the situation with Masood and Dostum, as of late. They are no worse than the Taliban in some ways, and better in other ways. Whatever, at least they claim that they will organize free elections and permit the King to play a role.

Afghanistan needs the King to return, but he is not acting assertively. I'll do my best, but the King must do something.

I hope you are well.
Best wishes,

Dana
Dana Rolibabacher
Member of Congress

ښي خواته حقاني، پاکستاني منصبدار او کانگرسمن چالزولسن د تڪساس د
مجاهدينو د اكمالاتو مشر په ژوره كې.

FAX MESSAGE

F.A.O. Congressman Dana Rohrbacher

From General R. Safi.

our fax: 44 161 969 0312

12 February 1998

1 page

My dear friend Congressman Dana Rohrbacher,

I hope you are well. I tried to call you by telephone last week, but sadly, received no reply.

During the many years that I have known you, I have learnt that your intentions with regard to the ever increasing problems in Afghanistan are honourable and helpful. It is vital that His Majesty the King be persuaded to take effective action at the right time. After hearing your pro Taliban statement in the American News in Peshawar in 1995, I became somewhat more understanding of their cause. I do not consider myself to be pro Taliban, but as an Afghan, I feel I must strongly resist those who are being sponsored by Iran and Russia.

Last month, I made a short visit to Kandahar (via Pakistan), where rumours were rife that you were involved in discussions with well known war criminals. These criminals have no further role to play and they will not be tolerated by the Afghan people. I believe this is a last attempt by them to extend their existence, by using your good reputation, the name of the King and the Loya Jerga.

As your friend I would advise that you exercise added caution, so as not to lose your position of invaluable and unbiased respect within the Afghan nation. This is vital if a negotiated peace settlement is to be reached.

Finally, I wish you well and hope to hear your news soon.

Yours sincerely,

R. Safi

R. SAFI

12-2-98

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library